REKONŠTRUKCIA PIESŇOVÉHO REPERTOÁRU EVY STUDENIČOVEJ ZO ZÁPISOV KAROLA PLICKU

Miriam Timková

Mgr. Miriam Timková, PhD.; Ústav hudobnej vedy SAV, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava 4; e-mail: miriam.timkova@savba.sk

Abstract

During field research in the Záhorie region the collector Karol Plicka (1894 – 1987) was impressed by the singer Eva Studeničová from the village of Moravský Svätý Ján. Although he published only a small fragment of the songs (43 records), the song collection *Eva Studeničová Sings* (1928) is the first song monograph in Slovakia on an important bearer of the song tradition. Reconstruction of the complete song repertoire which the collector recorded from this singer relied on both manuscript and published records. The result was a repertoire amounting to 209 songs gathered from this singer. Apart from that, 88 song records which Plicka recorded from other singers in the village have been identified. Together with the songs from Eva Studeničová's repertoire, this makes a corpus totalling 297 songs, which Plicka documented in this locality.

Key words: collector, bearers of song tradition, woman, types of repertoire, performance features

Úvod

Pri zapisovaní ľudových piesní, hudobného aj slovesného folklóru, bolo vždy potrebné nájsť v jednotlivých lokalitách ľudových umelcov, ktorí boli nielen vynikajúcimi spevákmi, ale aj nositeľmi a uchovávateľmi miestnej tradície. V povedomí spoločenstva patrilo výnimočným spevákom osobitné miesto: na jednej strane boli rešpektovaní ako talentované individuality, na strane druhej boli neoddeliteľnou súčasťou lokálneho spoločenstva.[1] Do

[1] BURLASOVÁ, Soňa: Teoretické a metodologické otázky štúdia nositeľov ľudových tradícií. In: *Slovenský národopis,* roč. 31, 1983, č. 1 s. 7-14. Pozri tiež: BURLASOVÁ, Soňa: *Kapitoly o slovenskej ľudovej piesni*. Ed. Hana Urbancová. Bratislava : Ústav hudobnej vedy SAV, 2013, s. 189-194.

tejto skupiny výnimočných speváckych osobností patrí aj Eva Studeničová (1851 – 1943). Táto speváčka sa stala pre Plicku jedným z najväčších objavov na jeho zberateľských cestách za slovenskými ľudovými piesňami po Slovensku.[2]

V závere piesňovej monografie *Eva Studeničová spieva*, ktorú Plicka po prvý raz vydal v roku 1928,[3] zberateľ hovorí:

> „piesne, uvedené v tomto vydaní predstavujú výber z 250 piesní, ktoré som zapísal u starenky Evy Studeničovej v Svätých Jánoch, [...] v decembri 1924 a v januári nasledujúceho roku. Uvedený počet piesní však ani zďaleka nevyčerpáva bohatstvo, ktoré uchovávala v pamäti."[4]

Na jednom z Plickových rukopisných zápisov, na melodickom prvopise piesne *Prez hory chodníček*, sme našli poznámku: „Písní tohto vzácneho typu (**snad již vyhynulého**) zapsal jsem na 200. V tak značné míře kolorovaný zpěv jsem nalezl dosud jen u jediné stařeny."[5] (Pozri Príloha, Obr. č. 1)

Piesňová monografia *Eva Studeničová spieva* obsahuje iba malý výber piesní z repertoáru tejto speváčky. Našou úlohou v tomto príspevku bude rekonštrukcia celkového rozsahu piesní, ktoré Plicka zaznamenal od tejto speváčky.

Výsledkom dlhoročnej zberateľskej činnosti Karola Plicku je rukopisná zbierka slovenských ľudových piesní, ktorá predstavuje veľmi cenný pramenný materiál. Dodnes však nie je komplexne zhodnotená aj preto, že Plickove rukopisné zápisy piesní sú uložené vo viacerých inštitúciách a nachádzajú sa v rôznom štádiu spracovania.

Väčšina Plickových rukopisných zápisov je uložená v dvoch inštitúciách, kde sa nachádzajú v podobe dvoch samostatných zbierkových fondov: v **Slovenskej národnej knižnici – Literárnom archíve** v Martine (ďalej SNK-LA; pôvodne Matica slovenská) a v S**lovenskom národnom múzeu** v Martine (ďalej SNM; pôvodne Etnografické múzeum). Pozostalosť Karola Plicku je súčasťou zbierok SNM, ale pre širšiu aj odbornú verejnosť je stále málo známym prameňom, nakoľko sa dodnes nachádza iba v stave deponátu.[6] Dôležitým zistením pre nás bola skutočnosť, že porovnaním Plickových zápisov uložených v SNK-LA a Plickových zápisov z pozostalosti, uloženej v SNM, sa zistila vzájomná nadväznosť a komplementárnosť obidvoch pramenných fondov.[7]

---

2 Karol Plicka spomína speváčku Evu Studeničovú z Moravského Svätého Jána vo viacerých svojich článkoch a štúdiách. Napr.: PLICKA, Karol: Z balád starenky Evy Studeničovej zo Sv. Jánov. In: *Slovenské pohľady*, roč. 44, 1928, č. 9-10, s. 606-608. PLICKA, Karol: Ta dala mamka... In: *Výtvarné snahy*, roč. 9, 1927, č. 4, s. 460. PLICKA, Karol: Speváčka Eva Studeničová zo Svätých Jánov rozpráva o svojom živote. In: *Devín*, roč. 1, 1932/1933, s. 59-61. PLICKA, Karol: Z ciest za slovenskou piesňou III. In: *Slovensko,* roč. 1, 1934/1935, s. 137-140.

3 PLICKA, Karol: *Eva Studeničová spieva*. Martin : Matica slovenská, [1]1928.

4 PLICKA, Karol: *Eva Studeničová spieva*. Martin : Osveta, [2]1984, s. 79.

5 Pozostalosť K. Plicku, Slovenské národné múzeum v Martine [bez signatúry].

6 TIMKOVÁ, Miriam: Pozostalosť Karola Plicku a problémy jej spracovania. In: *Musicologica Slovaca*, roč. 6 (32), 2015, č. 1, s. 62-85.

7 Vzájomnú komplementárnosť obidvoch fondov, uložených v dvoch inštitúciách, sme overili v prípade spracovania Plickových záznamov z viacerých lokalít stredného Považia. Napr.: TIMKOVÁ, Miriam: Piesňový repertoár obce Mariková z rukopisnej zbierky Karola Plicku. In: *Hudobný archív 16*. Ed. Viera Sedláková. Martin : Slovenská národná knižnica, 2009, s. 246-290.

Pri postupnom spracúvaní Plickovej pozostalosti sa ukázalo, že jej súčasťou je aj rozsiahly fond zápisov piesní, ktoré zberateľ zaznamenal od speváčky Evy Studeničovej z Moravského Svätého Jána (okr. Senica) na Záhorí. Tieto záznamy sme doplnili o piesňový materiál, ktorý sa nachádza v SNK-LA. Plickove zápisy piesní od Evy Studeničovej, uložené v SNK-LA, však predstavujú menej početný súbor záznamov a aj tie sú najmä odpismi z Plickových pôvodných rukopisných zápisov.

Základom a východiskom k rekonštrukcii piesňového repertoáru speváčky Evy Studeničovej sa preto stala Plickova pozostalosť, uložená v SNM v Martine. Zápisy z Plickovej pozostalosti sme pre úplnosť doplnili aj o zápisy zo SNK-LA. Údaje boli spracované do tabuliek (Príloha, Tab. č. 1 – 3) a stali sa východiskom ďalšieho vyhodnotenia.[8]

1. Rukopisné zápisy piesní z repertoáru Evy Studeničovej

Stav spracovania Plickových rukopisných materiálov z jeho pozostalosti (SNM) sa nedá porovnávať so stavom spracovania, v ktorom sa nachádzajú zápisy Karola Plicku uložené v SNK-LA. Tie už sú osignované a sprístupnené odbornej verejnosti. Oproti tomu Plickova pozostalosť, ktorej hlavnou súčasťou sú rukopisné záznamy piesní, v súčasnosti ešte len prechádza základným spracovaním, čoho dôsledkom je aj chýbajúce signovanie materiálu a jeho základné usporiadanie. Pre našu prácu však bola táto skutočnosť výhodou, lebo sme mohli zosúladiť a fyzicky spojiť jednotlivé záznamové lístky piesní tak, aby nám dávali kompletný zápis jednej piesne. Tento **kompletný zápis jednej piesne** bolo možné získať po komparácii a priradení viacerých typov piesňových záznamov: ***melodický prvopis***, ***textový prvopis***, ***melodický čistopis***, ***odpis (melodický, textový)***, ***autorizovaná tlač***.[9] (Ukážky viacerých typov záznamov na príklade zápisov piesní z repertoáru Evy Studeničovej uvádzame v Prílohe, Obr. č. 2 – 7.)

Uvedený postup bol už pri Plickových zápisoch z SNK-LA nemožný, nakoľko mu bráni fixné prírastkové signovanie jednotlivých záznamových lístkov (ak neberieme do úvahy možnosť nového signovania piesňových záznamov).

Pri sumarizovaní všetkých Plickových piesňových záznamov z repertoáru speváčky Evy Studeničovej sa ukázalo, že zápisy piesní v SNK-LA predstavujú menšiu časť v porovnaní so zápismi z pozostalosti v SNM. Tvoria vlastne doplnkový materiál k Plickovým rukopisným záznamom nachádzajúcim sa v jeho pozostalosti.

Základnú orientáciu vo fonde **SNK-LA** umožňuje katalóg s názvom *Zbierka slovenských ľudových piesní K. Plicku v Matici slovenskej – Prehľad lokalít.* Ide o abecedný

TIMKOVÁ, Miriam: Piesňový repertoár obce Dohňany. Zo zápisov Karola Plicku. In: *Musicologica Slovaca*, roč. 2 (28), 2011, č. 2, s. 251-273. TIMKOVÁ, Miriam: Piesne z obce Lazy pod Makytou v zápisoch Karola Plicku. In: *Musicologica Slovaca*, roč. 4 (30), 2013, č. 1, s. 104-136.

8 K metodike práce s Plickovými rukopisnými zápismi pozri bližšie: TIMKOVÁ, Ref. 6.

9 K Plickovej metóde zapisovania piesní a k základnej typológii jeho piesňových záznamov pozri bližšie: URBANCOVÁ, Hana: Written Records and Source Criticism: A Collection of Slovak Folk Songs Collected by Karol Plicka. In: *Historical Sources and Source Criticism.* ICTM Study Group on Historical Sources. Proceedings from the 17th International Conference in Stockholm, Sweden, May 21–25, 2008. (=Skrifter utgivna av Svenskt visarkiv 29.) Ed. by Susanne Ziegler, Urban Bareis. Stockholm : Svenskt visarkiv, 2010, s. 220. Pozri tiež: TIMKOVÁ, Ref. 6, s. 73-75.

zoznam názvov lokalít, odkiaľ pochádzajú Plickove zápisy piesní uložené v SNK-LA, a k nim priradené signatúry zápisov piesní. Pri obci Moravský Sv. Ján sú uvedené tri skupiny signovaných piesňových záznamov:

– Záznamy so signatúrami A VII 3 592 – 3 593: V skutočnosti ide o dva Plickove rukopisné zápisy z obce Čáčov (okr. Senica). Katalóg uvádza pri obci Moravský Sv. Ján tieto dva zápisy omylom.
– Skupina záznamov so signatúrami A VII 17 659 – 17 701: Do tejto skupiny patria odpisy piesní cudzou rukou a záznamy piesní, ktoré Plicka vydal v piesňovej monografii *Eva Studeničová spieva* (1928).
– Skupina záznamov so signatúrami A VII 1 320 – 1 480:[10] Z nášho pohľadu táto skupina predstavuje hlavný prameň zápisov piesní Evy Studeničovej, ktoré sa nachádzajú v SNK-LA, nakoľko popri mnohých odpisoch cudzou rukou obsahuje aj Plickove vlastné rukopisné zápisy.

Prvej skupine (dvojici) záznamov sme nevenovali ďalšiu pozornosť, nakoľko ide o zápisy piesní z inej obce na Záhorí.

Druhá skupina záznamov uvedená pod signatúrami **A VII 17 659 – 17 701** obsahuje najmä viacnásobné odpisy piesní z publikovanej zbierky *Eva Studeničová spieva.* To potvrdzuje aj rímske číslovanie v záhlaví piesní, totožné s očíslovaním piesní v tlačenej podobe tejto piesňovej monografie (t. j. ide o číslovanie piesní určené pre tlač). Pri porovnávaní sme zistili, že záznamové lístky boli radené podľa poradia: 1. rukopisný ***melodický odpis*** a 2. ***textový odpis*** strojopisom. Signatúra bola uvedená iba na melodickom odpise, nie však na textovom odpise – ten bol jeho súčasťou. Z celej skupiny zápisov bolo 5 signovaných lístkov stratených (sign. A VII 17 674, 17 681, 17 688, 17 690, 17 691). V dvoch prípadoch boli do tejto skupiny vradené zápisy piesní pochádzajúce z iných lokalít; tieto dva záznamy sme oddelili a ďalej sme im pozornosť nevenovali.[11]

Celkový počet záznamových lístkov v tejto skupine je 66; z toho polovicu predstavujú osignované lístky melodických odpisov, druhú polovicu neosignované lístky textových strojopisných odpisov. Na základe ich porovnania a vzájomného priraďovania sme identifikovali spolu 33 piesní.

Spôsob zápisu a úpravy je pri všetkých lístkoch tejto skupiny rovnaký: melodický odpis cudzou rukou spolu s podpísaným textom prvej strofy piesne pod melódiou a odpis kompletného textu piesne strojopisom na samostatnom lístku formátu A4. Meno speváčky ani zberateľ nie sú uvedení, uvádza sa iba lokalita: *Mor. Sv. Jány / M. Sv. Jány*.[12] Podľa charakteru zápisu a číslovania piesní v záhlaví jednotlivých líst-

---

[10] V katalógu sa nachádza pri tejto skupine záznamov podobný omyl ako pri prvej skupine (dvojici) signovaných záznamových lístkov. Plickove záznamy z Moravského Sv. Jána sa končia signatúrou A VII 1 475 (vrátane). Ďalších 5 záznamových lístkov (signatúry A VII 1 476 – 1 480) sa už vzťahuje na lokalitu Čajkov (okr. Levice).

[11] Keďže ide o prírastkové signovanie Plickových zápisov v SNK-LA, nachádzajú sa tu náhodne aj lístky zápisov z iných lokalít. Pod signatúrou A VII 17 667 bol omylom vložený záznam z obce Dolná Mariková (okr. Považská Bystrica) a pod signatúrou A VII 17 679 zase záznam z obce Klieština (okr. Považská Bystrica).

[12] Karol Plicka vo svojich rukopisných zápisoch uvádza názov lokality ako *Moravský Sv. Jány*, niekedy len *Moravský Jány*; v publikovanej podobe aj *Sväté Jány*. V našej práci používame súčasný termín lokality *Moravský Svätý Ján*. Pozri bližšie: Moravský Svätý Ján [Heslo]. In: *Encyklopédia miest a obcí Slovenska.* Lučenec : PS-LINE, 2005, s. 147-148.

kov je však evidentné, že všetky piesne z tejto skupiny záznamov predstavujú zápisy, ktoré boli základom publikovaného výberu repertoáru v piesňovej zbierke *Eva Studeničová spieva*. Podľa typu záznamu – odpis cudzou rukou – sa môžeme domnievať, že v tomto prípade nešlo o Plickove podklady na prípravu zbierky do tlače, ale skôr o odpisy zhotovené dodatočne na základe publikovanej zbierky pre Maticu slovenskú, resp. pre interné bádateľské potreby.

Tretia skupina záznamov **A VII 1 320 – 1 475**[13] obsahuje z väčšej časti Plickove rukopisné ***melodické čistopisy***, ***prvopisy melodické a textové***, často dopĺňané ***melodicko-textovými odpismi*** cudzou rukou na formulároch, resp. tlačivách Matice slovenskej. Väčšina záznamov iba dopĺňa Plickove zápisy z pozostalosti v SNM; často ide o niekoľkonásobné melodické a textové čistopisy piesní, zapísané samotným Plickom. Zriedkavo sa vyskytujú aj autorizované tlače piesní v podobe tzv. obťahov[14] (napr. pieseň *Veseuú, dzevečko, veseuú svadbu máš* – A VII 1 373). Dali sa tu nájsť aj Plickove melodické čistopisy piesní v kombinácii s textom z autorizovanej tlače (napr. zápisy piesní *V Svatojánských pjekných lesoch* – A VII 1 387 – 1 388; *Co ty, Pavle Vínko* – AVII 1 407 a i.). Pri výskume sme zistili, že mnohé záznamové lístky boli poprehadzované, 3 melodické čistopisy sa nedali identifikovať, nakoľko boli bez textu (A VII 1 386; A VII 1 404; A VII 1 408). Jeden záznamový lístok bol stratený (A VII 1 347). Celkove táto skupina záznamov obsahuje 135 samostatných záznamových lístkov, ktoré sú Plickovými zápismi. Dopĺňajú ich viacnásobné odpisy cudzou rukou, či už melodické alebo textové (spolu 31 ďalších jednotlivých lístkov).[15]

Súčasťou Plickovho fondu v SNK-LA je aj text životopisu Evy Studeničovej, zapísaný Plickom. Rukopis bolo potrebné zrekonštruovať, jednotlivé strany nanovo zoradiť a znovu osignovať, nakoľko pôvodné hárky formátu A4 boli roztrhané a zaradené v Plickovom fonde pod rôznymi signatúrami (spolu 10 lístkov, po zostavení – 6 kompletných listov A4 formátu).[16] Korektné usporiadanie jednotlivých lístkov a ich opravené signovanie sme uskutočnili podľa logiky textu zapísaného Plickom. Súčasťou tohto materiálu bol okrem rukopisu aj nesignovaný obťah životopisu Evy Studeničovej z tlače.

Z celkového počtu záznamov (spolu 180 jednotlivých záznamových lístkov) v Plickovom fonde v SNK-LA sa nám podarilo zrekonštruovať 64 zápisov piesní zapísaných od Evy Studeničovej. Z tohto počtu ostalo iba 18 piesní, ktoré sa súčasne nenachádzajú aj v Plickovej pozostalosti v SNM. Zvyšných 46 zápisov sa vzájomne dopĺňa z obidvoch fondov – či už v podobe melodického prvopisu a čistopisu, alebo v podobe textového prvopisu. K týmto zápisom treba pripočítať aj 13 piesní zapísaných od ďalších siedmich spevákov-informátorov z obce; z nich iba jedna pieseň sa nachádza súčasne v SNK-LA aj v SNM.

---

13 Pozri Ref. 10.

14 Termínom „obťah" sa označuje odtlačok sadzby z tlače, urobený na kontrolu (korektúru).

15 Počet jednotlivých lístkov nie je totožný s počtom signatúr. Vo viacerých prípadoch boli pod jednou signatúrou zahrnuté buď viaceré lístky v podobe odpisov cudzou rukou na tlačivách Matice slovenskej, alebo neosignované lístky, ak išlo o viacnásobne zapísaný/odpísaný záznam melódie či textu samotným Plickom.

16 Upravené, resp. nami korigované signovanie sa uskutočnilo takto: A VII 1 409 (pôvodné signatúry A VII 1 464 + 1 411; A VII 1 410); A VII 1 410 (pôvodné signatúry A VII 1 465 + 1 409); A VII 1 411 (pôvodná signatúra A VII 1 466); A VII 1 412 (pôvodné signatúry 1 413 + 1 461); A VI 1 413 (pôvodné signatúry 1 412 + 1 462).

Pre nás však ostáva hlavným prameňom zápisov od Evy Studeničovej **Plickova pozostalosť, uložená v SNM v Martine**. Ako sme už publikovali v rámci samostatnej štúdie,[17] Plickova pozostalosť je uložená v 14 škatuliach. Súčasťou rukopisných zápisov slovenských ľudových piesní, ktoré sa nachádzajú v Plickovej pozostalosti, je aj súbor piesňových zápisov zapísaných od Evy Studeničovej z Moravského Sv. Jána. Nakoľko pôvodné radenie Plickových zápisov od tejto speváčky bolo porušené a zápisy boli rozdelené do viacerých škatúľ, ako prvý postup sme zvolili zoradenie a uloženie všetkých zápisov na spoločné miesto. Dôležitou fázou klasifikácie záznamov bolo usporiadať piesňové zápisy abecedne podľa textových incipitov, sústrediť ich do obalov a uložiť ich do jednej spoločnej škatule, kde sa v súčasnosti nachádzajú:[18]

1. a 2. obal: „Eva Studeničová I (piesne A – M)"; „Eva Studeničová II (piesne N – Ž)"

Obsahujú kompletné zápisy piesní (nápevy a texty), abecedne zoradené podľa textových incipitov. Jeden zápis piesne tvorí niekoľko záznamových lístkov, zoskupených v tomto poradí: 1. ***melodický čistopis***, 2. ***melodický prvopis***, 3. ***textový odpis***. Textový prvopis osobitne neuvádzame, nakoľko je často súčasťou melodického prvopisu a len veľmi výnimočne je zapísaný na samostatnom lístku. Kvôli sústredeniu všetkých typov záznamov k jednej piesni sme pridávali aj odpis textu na stroji, nakoľko ho mal Plicka pripravený a často aj zaradený pri konkrétnej piesni.

3. obal: „Eva Studeničová III (neúplné zápisy piesní)"

Ide o záznamy, kde k jednému zápisu piesne chýba (najčastejšie) melodický čistopis, ojedinele textový odpis. Najčastejšia kombinácia lístkov k zápisu jednej piesne, vytvorená už Plickom samotným, je táto: ***melodický prvopis*** so zapísaným piesňovým textom (rukopisné záznamy) a ***textový odpis*** (strojopis). Z tohto môžeme usudzovať, že Plicka mal vo zvyku po zápise piesne v teréne robiť textové odpisy a následne aj melodické čistopisy k tým piesňam, ktoré pravdepodobne plánoval niekde uverejniť. Vo viacerých prípadoch dokonca textový odpis obsahuje menej strof ako melodický prvopis so zapísaným piesňovým textom (textovým prvopisom).

4. obal: „Moravský Sv. Ján (ďalší speváci)"

Pri kompletizovaní piesňových zápisov sme našli aj piesňové záznamy získané od ďalších 8 spevákov z Moravského Sv. Jána. Tieto záznamy predstavujú hlavný obsah tohto obalu. V niektorých prípadoch však Plicka uvádza varianty piesní od iných spevákov aj priamo na záznamoch piesní z repertoáru Evy Studeničovej, ako na to poukážeme neskôr.

5. obal: „Moravský Sv. Ján"

Obsahuje ***melodické čistopisy*** a ***melodické prvopisy*** piesní bez uvedenia mena speváka, iba s udaním názvu lokality. Pri rekonštrukcii repertoáru Evy Studeničovej boli tieto záznamy vradené do kompletného súpisu piesní, ktoré Plicka zapísal z jej podania, ako na to upozorňujeme ďalej.

6. a 7. obal: „Texty piesní – Moravský Sv. Ján"; „Eva Studeničová – texty piesní"

Tieto obaly obsahujú nielen ***textové prvopisy*** a ***textové odpisy*** strojopisom, ku ktorým sa nám nepodarilo nájsť melodické záznamy, ale aj autorizované tlače textov piesní. S týmito záznamami sme predbežne ďalej nepracovali.

Pre tieto piesňové zápisy z Plickovej pozostalosti je charakteristické, že zberateľ takmer na všetkých z nich uvádza meno speváčky-informátorky v celom tvare: *„Eva Studeničova, 72-ročná"* a názov lokality *„Morav. Sv. Ján /-y"*.[19] Spomenuté údaje sa nachádzajú prevažne na melodickom čistopise piesne. Na ďalších záznamových líst-

[17] TIMKOVÁ, Ref. 6.

[18] Materiál je v súčasnosti uložený v Plickovej pozostalosti v škatuli č. 7.

[19] K názvu lokality pozri Ref. 12.

koch k zápisu jednej piesne (t. j. na melodickom prvopise a textovom prvopise) je často uvedený iba vek speváčky, ktorý je v tomto prípade súčasťou údaju v podobe skratky. Namiesto uvedenia mena speváčky Plicka používal aj skratky názvu lokality. Najčastejším spoločným znakom piesňových zápisov z podania Evy Studeničovej je ozdobnosť melódie. Tá bola pomocným kritériom pri zaraďovaní piesní najmä v prípadoch, keď Plicka neuviedol meno speváka-informátora (čo však boli len ojedinelé prípady).

Pôvodný spôsob zoradenia väčšiny Plickových zápisov od Evy Studeničovej využíval formu dvojhárku – na prednej strane bol zapísaný melodický čistopis a dovnútra dvojhárku bol vložený melodický prvopis, prípadne odpis textu na stroji. Textový prvopis je často súčasťou melodického prvopisu. Môžeme usudzovať, že väčšina takto usporiadaných zápisov mohla byť pripravovaná do tlače ako súčasť plánovanej piesňovej zbierky. Z väčšieho rozsahu piesní nakoniec Plicka vybral 43 piesňových ukážok, čo nám potvrdilo aj Plickovo číslovanie jeho rukopisných zápisov. Ako sme už spomínali, materiál sme museli nanovo klasifikovať, roztriediť a priradiť.[20]

V rámci pozostalosti sa nachádzali aj Plickove rukopisné poznámky zaznamenané na jednom samostatnom hárku. Tieto poznámky sa jednak vzťahujú na zápisy piesní Evy Studeničovej, jednak obsahujú odkazy na iných spevákov z obce a úryvky piesní z ich podania. Na tomto hárku sa nachádzal aj zoznam piesní (nekompletný), ktorý si Plicka pravdepodobne spísal aj za účelom ďalšieho výskumu a ďalšej odbornej práce so zápismi. V záhlaví hárku je uvedený nielen názov obce „*Morav. Sv. Jány*“, ale aj rok 1928.[21] (Príloha, Obr. č. 8) Ako v piesňovej monografii z repertoáru speváčky (ktorá vyšla po prvý raz v roku 1928) Plicka uvádza,[22] piesne zapisoval od Evy Studeničovej na prelome rokov 1924 a 1925. Je preto otázne, či nešlo skôr o dodatočný zoznam piesní zo zápisov, ktoré už mal zapísané. Porovnaním tohto dokumentu so zápismi od Evy Studeničovej z pozostalosti sme zistili, že niektoré piesne z tohto zoznamu od nej naozaj zapísal, ale v niektorých prípadoch máme k dispozícii len textové incipity uvedené na tomto Plickovom zozname.

Záverom zhrnieme:

Z Plickovej pozostalosti uloženej v SNM v Martine sme získali spolu 595 záznamových lístkov vzťahujúcich sa piesňový repertoár, ktorý Plicka zapísal od Evy Studeničovej. Okrem toho sme identifikovali ďalších 175 záznamových lístkov, ktoré súvisia so zápisom piesní od ďalších spevákov z obce. Spolu je to 770 záznamových lístkov nachádzajúcich sa v Plickovej pozostalosti v SNM. Z Plickovho fondu uloženého v SNK-LA v Martine sme získali spolu 180 záznamových lístkov.[23]

---

[20] Pôvodne boli melodické čistopisy oddelené zvlášť, prípadne piesne mali iba melodický prvopis a textový odpis, ktoré boli navzájom oddelené. Kvôli prehľadnosti bolo nevyhnutné zaviesť abecedné radenie piesní podľa textových incipitov.

[21] Datovanie rukopisných záznamov je u Plicku veľmi zriedkavé.

[22] PLICKA, Ref. 3, s. 59.

[23] Do tohto počtu sme zarátali iba lístky, ktoré boli zahrnuté do heuristickej práce na rekonštrukcii piesňového repertoáru Evy Studeničovej a ďalších spevákov z obce. Lístky izolovaných textových prvopisov a textových odpisov na stroji, ktoré sa nedali priradiť ku konkrétnym piesňam s melódiami, sme zatiaľ do úvahy nevzali a nezahrnuli sme ich ani do repertoárovej rekonštrukcie.

V obidvoch zbierkových fondoch uložených v týchto dvoch inštitúciách (SNM, SNK-LA) sa teda nachádza spolu 950 záznamových lístkov. Po klasifikácii všetkých záznamových lístkov, po ich porovnaní a priradení podľa typov záznamov (pozri vyššie) sme rekonštruovali celkový korpus v rozsahu **209 zápisov piesní**, ktorý možno považovať s najväčšou pravdepodobnosťou za piesňový repertoár dokumentovaný Plickom od Evy Studeničovej.[24] Z uvedeného rekonštruovaného piesňového repertoáru pochádza 147 piesňových zápisov zo SNM a iba 16 piesňových zápisov z SNK-LA. Piesňové zápisy z obidvoch inštitúcií sa vzájomne dopĺňajú (t. j. „skladajú" do kompletných zápisov piesní) v prípade 46 piesní z repertoáru Evy Studeničovej. Tým sa opäť potvrdila komplementárnosť obidvoch fondov. Väčšina piesňových zápisov od Evy Studeničovej však pochádza z pozostalosti Karola Plicku, dosiaľ širšej verejnosti nesprístupnenej.[25] (Príloha, Tab. č. 1)

2. Porovnanie rukopisných a publikovaných zápisov

Malú časť zo svojich zápisov piesní od Evy Studeničovej Plicka aj publikoval. Tieto publikované zápisy sa nachádzajú jednak v piesňovej monografii (*Eva Studeničová spieva*, [1]1928, [2]1984),[26] jednak v piesňovej zbierke zo začiatku 60. rokov (*Slovenský spevník I*, 1961).[27] Preto bolo potrebné porovnať rukopisné zápisy piesní z SNM a SNK-LA aj s týmito publikovanými ukážkami.

Do piesňovej monografie speváčky *Eva Studeničová spieva* Plicka vybral a uverejnil v nej spolu 43 piesní. K viacerým piesňam z tejto zbierky sme v pozostalosti našli aj podklady do tlače, tak ako ich Plicka pôvodne pripravoval. Na základe našich predchádzajúcich poznatkov o Plickovej práci so zápismi sme vedeli, že takmer ku všetkým melodickým prvopisom od tejto speváčky je možné priradiť melodický čistopis, a následne aj textový odpis. Tieto stabilné postupy Plickovej práce s piesňovými záznamami poukazujú na to, že pôvodne mal v úmysle uverejniť oveľa viac piesní, ale z rôznych príčin (napr. pre nedostatok času, finančné limity a pod.) sa do výberu dostalo iba spomínaných 43 piesní.

K tejto hypotéze nás privádza skutočnosť, že na melodickom čistopise piesne *Hory miué, hory* sa nachádza Plickova poznámka „*T*[ext] *hledat v B*" a poradové číslo piesne 48.[28] Podobným prípadom je aj zmena číslovania zápisu piesne *Smutňe suávík/slavík*

---

[24] Zápisy piesní, ktoré Plicka zaznamenal z podania ďalších spevákov z obce, budú predmetom našej pozornosti neskôr.

[25] Pre úplnosť treba ešte spomenúť dva Plickove melodicko-textové zápisy z obce Moravský Sv. Ján, ktoré by sa mali nachádzať v zbierkach Etnologického ústavu Akademie věd České republiky – pracoviště Brno. Pozri bližšie: HRABALOVÁ, Olga: *Průvodce písňovými sbírkami. Díl 1. Soupis písňových rukopisných sbírek. Díl 2. Slovník sběratelů lidových písní.* Brno : Krajské kulturní středisko v Brně, 1983.

[26] PLICKA, Ref. 3. PLICKA, Ref. 4.

[27] PLICKA, Karol: *Slovenský spevník I. 500 slovenských ľudových piesní*. Praha; Bratislava : Štátne hudobné vydavateľstvo, 1961.

[28] Na základe našej doterajšej heuristickej práce s Plickovými zápismi piesní sa môžeme domnievať, že poznámka s odkazom na text „*v B*" znamená odkaz na (už neexistujúci, resp. neznámy) katalóg textov, ktoré si Plicka označil písmenom „B". Je to pravdepodobné aj z toho dôvodu, že Plicka mal texty piesní spravidla oddelené samostatne (prvopisy aj odpisy na stroji) – podobne ako melodické zápisy. Je možné, že určitý zápis piesňového textu mu slúžil aj ako podklad na zapisovanie melodických variantov vo viacerých lokalitách (na čo poukazujú jeho odkazy aj pri iných zápisoch piesní).

spívá.[29] Na jednom z melodických čistopisov tejto piesne Plicka uvádza v záhlaví poradové číslo 20, vedľa neho je preškrtnuté číslo 45, ale v tlači je pieseň uvedená pod číslom 37 ([1]1928, č. 37, s. 50). Takýchto odchýlok a korekcií v číslovaní publikovaných piesní môžeme nájsť ešte viacero.

Okrem piesňovej monografie speváčky Plicka niekoľko piesní z jej podania uverejnil aj vo svojej druhej publikovanej piesňovej zbierke *Slovenský spevník I.* V tejto piesňovej zbierke sa nachádza spolu 16 zápisov s odkazom na meno Evy Studeničovej. Rukopisné záznamy k týmto publikovaným ukážkam sme našli iba v prípade 8 piesní a pochádzajú z pozostalosti v SNM.

V obidvoch publikovaných piesňových zbierkach bolo spolu zverejnených 59 piesní z repertoáru Evy Studeničovej. Ak tieto publikované piesne porovnáme s rukopisnými záznamami, získame nasledujúci obraz: v SNK-LA sa nachádzajú rukopisné záznamy k necelej desiatke publikovaných zápisov (9 piesní), ďalšie zápisy (49 piesní) sa nachádzajú súčasne v obidvoch zbierkových fondoch (tzn. časť záznamov je v SNM, časť v SNK-LA; prípadne ide o viacnásobné melodické a textové odpisy cudzou rukou). Z publikovaného repertoáru iba k jedinej piesni, nachádzajúcej sa v *Slovenskom spevníku I*, sme nenašli predlohu ani v SNM, ani v SNK-LA (*Éj, kone moje, kone vrané*, č. 109, s. 134). (Príloha, Tab. č. 2)

Ďalej sa budeme venovať porovnaniu zápisov piesní medzi publikovanou piesňovou monografiou *Eva Studeničová spieva* (spolu 43 zápisov) na jednej strane a Plickovými rukopisnými zápismi z obidvoch zbierkových fondov (pozostalosť v SNM; SNK-LA). V pozostalosti zo SNM sa nachádzajú rukopisné podklady k príprave tejto piesňovej monografie do tlače – Plickove autografy melodických čistopisov piesní.[30] K publikovaným piesňam z tejto piesňovej monografie sme identifikovali 40 zápisov (melodických čistopisov), zvyšné 3 zápisy chýbali.

Zložitejšou problematikou sú texty piesní, tak ako boli publikované v piesňovej monografii a ako sa nachádzajú v rukopisných záznamoch z pozostalosti. V mnohých prípadoch sme našli odchýlky medzi publikovaným piesňovým textom (a textovým odpisom na stroji) na jednej strane a piesňovým textom zapísaným spolu na jednom zázname s melodickým čistopisom na druhej strane. Publikovaná podoba piesňového textu, podobne ako aj textový odpis strojopisom z pozostalosti, dokonca často neboli úplné.

Napríklad, pri piesni *Rozmarín zelený za stouem rozkvítá* má textový odpis iba 3 strofy namiesto pôvodných 7 strof, je teda kratší o 4 strofy. Táto skrátená verzia textu je aj v tlačenej podobe piesňovej monografie ([1]1928, č. 12, s. 19). S obdobným problémom sme sa stretli aj pri balade *Stojí hruška v rolí kouem oboraná.* V tomto prípade melodický prvopis spolu s textom má 16 riadkov po 4 strofy, ale textový odpis má o 1 strofu menej. A takýchto príkladov by sme mohli uviesť ešte niekoľko.

Vo všeobecnosti sa publikovanie textov ľudových piesní často spája s problémom, v akej podobe tieto texty uverejniť, hlavne, ak ide o edíciu určenú širšiemu okruhu

---

[29] Dve podoby slova v incipite piesňového textu súvisia s odchýlkami vo viacerých prameňoch. Na prvom mieste vždy uvádzame podobu z rukopisného záznamu piesne (v ich rámci sa nachádza na prvom mieste podoba z melodicko-textového prvopisu, následne z čistopisu), až po nej nasleduje podoba z tlačenej (publikovanej) verzie (iba v prípade, ak je odlišná).

[30] TIMKOVÁ, Ref. 6, s. 71-72.

užívateľov. Každý editor musí zvážiť, do akej miery bude vhodné a potrebné zasahovať do pôvodného textu piesne na úkor hodnovernosti publikovanej podoby voči zapísanému originálu. Podobným problémom je aj snaha o pravopisné úpravy textov piesní na úkor pôvodného nárečia. S týmito otázkami sa musel vyrovnať aj Plicka.

Ako typické príklady na rozdiel medzi zápisom textov piesní z pozostalosti na jednej strane a Plickovou piesňovou monografiou na druhej strane môžeme uviesť niekoľko ukážok. Pri piesni *Smutňe suávik/slavík spívá* ([1]1928, č. 37, s. 50) je v Plickovom melodickom čistopise podoba „suávik", ale v texte pod piesňou „slavík"; v melodickom čistopise je uvedené „f kletke", v odpise tlačeného textu „v klecce". Podobné zámeny niektorých hlások sa vyskytovali aj v piesňach *Ked/ket sem sa mjel ženit* ([1]1928, č. 33, s. 65-66); *Létaua, létaua/létala biuá hus nad vodú* ([1]1928, č. 23, s. 52); *Išuo/išlo dzífča na trávu* ([1]1928, č. 35, s. 68) a iné. Najčastejšou zámenou boli spoluhlásky „v" za „f"; „d" za „t", alebo „l" za „u", čo v niektorých prípadoch komplikuje aj radenie piesní abecedne podľa textových incipitov.

Z hľadiska speváka-informátora otáznym zostáva pre nás zápis piesne *Co sa stauo v mjesce Sv. Jáne*. Na jednom melodickom čistopise a prvopise tejto piesne v pozostalosti (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM) je ako speváčka uvedená *„Maryna Benkovič, 81-ročná"*. Na ďalšom melodickom čistopise z pozostalosti však nie je uvedený žiadny informátor, ale zápis je totožný s tlačenou podobou piesne v piesňovej monografii *Eva Studeničová spieva* ([1]1928, č. 29, s. 39). Odpisy v SNK-LA (sign. A VII 1 414; A VII 17 687) meno informátora uvedené nemajú. So zohľadnením publikovanej formy však túto pieseň evidujeme ako záznam získaný z podania Evy Studeničovej.

Čo sa týka porovnania Plickových zápisov piesní od Evy Studeničovej z pozostalosti s publikovanými zápismi z piesňovej zbierky *Slovenský spevník I*, z Moravského Sv. Jána bolo v tejto publikácii uverejnených 16 zápisov piesní. Z nich k 9 zápisom sme našli rukopisné záznamy v Plickovej pozostalosti; k zvyšným 7 piesňam rukopisné záznamy chýbajú.

Na základe tejto komparácie sa ukazuje, že piesne, ktoré Plicka publikoval v piesňovej monografii *Eva Studeničová spieva*, tvorili pravdepodobne základ výberu piesňových ukážok aj do *Slovenského spevníka I.* Medzi zápismi piesní z obidvoch publikácií sa však občas vyskytujú odchýlky. V niektorých prípadoch ide o transpozíciu melódie: napríklad, pieseň *Chodzí šuhaj po ulici* z piesňovej monografie speváčky ([1]1928, č. 34, s. 47) je v zbierke *Slovenský spevník I* (č. 174, s. 170-171) transponovaná o m. 3 vyššie. V iných prípadoch ide o čiastočné úpravy spôsobu zápisu, pričom melódia zostáva bezo zmeny. Napríklad, v piesni *Veseuú, dzevečko* ([1]1928, č. 42, s. 56) Plicka dodatočne pridal pre lepšiu prehľadnosť metricko-rytmických vzťahov vnútorné členenie taktu, označené pomocou prerušovanej čiary (*Slovenský spevník I*, č. 454, s. 333). Takéto korekcie sa však prispôsobovali potrebám daného spevníka, ako to Plicka podrobne vysvetľuje vo svojej úvodnej štúdii k tejto piesňovej zbierke.[31]

[31] PLICKA, Ref. 27, s. 9-18.

3. Piesne v interpretácii Evy Studeničovej a ich varianty v podaní ďalších spevákov z obce

Karol Plicka považoval Evu Studeničovú za výnimočnú speváčku aj preto, že jej prednes sa vyznačoval špecifickým štýlom zdobenia melódií. Zaujímal sa preto aj o ďalších spevákov z Moravského Sv. Jána. Okrem iných aspektov chcel pravdepodobne zistiť, do akej miery sú schopní interpretovať zdobený spev, ktorý poznal v interpretácii vtedy vyše 70-ročnej Evy Studeničovej.

V rukopisných zápisoch nachádzajúcich sa v pozostalosti (SNM) aj v SNK-LA sme identifikovali niekoľko údajov k ďalším spevákom – ide spolu o 12 ďalších spevákov-informátorov. Na základe piesňových záznamov uložených v obidvoch zbierkových fondoch (SNM aj SNK-LA) sa podarilo zrekonštruovať spolu 88 zápisov piesní, ktoré Plicka zapísal z ich podania. Z tohto celkového počtu je to z pozostalosti v SNM 73 piesní od 10 spevákov a zo SNK-LA ide o 15 piesní od 8 spevákov. Keďže odkazy na mená šiestich spevákov sa vyskytujú v obidvoch fondoch, súhrnný počet interpretov, s ktorými Plicka ako zberateľ v obci pracoval okrem Evy Studeničovej, predstavuje 12 spevákov:

1. *Benkovičová Helena, 40-ročná* (SNM: 6 piesní; SNK-LA: 1 pieseň)
2. *Benkovičová Maryna, 81-ročná* (SNM: 14 piesní; SNK-LA: 6 piesní)
3. *Čermáková Helena, 46-ročná* (SNM: 35 piesní; SNK-LA: 1 pieseň)
4. *Chytilová Ulina, 65-ročná* (SNM: 2 piesne; SNK-LA: 0)
5. *Maxian*.[-ová] *Helena*, *36-ročná* (SNM: 0; SNK-LA: 1 pieseň)
6. *Studeničová Marinka, 8-ročná* (SNM: 0; SNK-LA: 1 pieseň)
7. *Studeničová Beta, 32-ročná* (SNM: 1 pieseň; SNK-LA: 0)
8. *Studenič Jan, 34-ročný* (SNM: 0; SNK-LA: 2 piesne)
9. *Švecová Maria, 20-ročná* (SNM: 2 piesne; SNK-LA: 0)
10. *Švec Michal, 37-ročný* (SNM: 1 pieseň; SNK-LA: 1 pieseň)
11. *Vávrová Helena, 70-ročná* (SNM: 11 piesní; SNK-LA: 1 pieseň)
12. *Zajíc Jozef, 52-ročný* (SNM: 1 pieseň; SNK-LA: 1 pieseň).

Z celkového počtu dokumentovaných piesní z podania týchto ďalších spevákov je iba jedna pieseň, ktorej záznamy sa nachádzajú v obidvoch fondoch (SNM a SNK-LA). Ide o zápis piesne *Roku dvacátého*, ktorú Plicka dokumentoval v interpretácii 70-ročnej speváčky Heleny Vávrovej.

Plicka zapisoval piesne z podania iných spevákov osobitne, na samostatnom záznamovom lístku. V niektorých prípadoch však zaznamenal piesne v interpretácii iných spevákov priamo na záznamoch piesní od Evy Studeničovej, a to najmä vtedy, ak išlo o melodické varianty.[32] Ukázalo sa, že z celkového počtu 88 piesní zapísaných od iných spevákov predstavuje 17 piesní varianty k piesňam Evy Studeničovej. Zvyšných

[32] Na záznamových lístkoch piesní z podania Evy Studeničovej (SNM a SNK-LA) sme našli 6 zápisov piesní od iných spevákov: Heleny Čermákovej (46-roč.), Márie Švecovej (20-roč.), Maryny Benkovičovej (81-roč.), a dvoch rodinných príslušníkov Evy Studeničovej – Jána Studeniča (34-roč.) a Bety Studeničovej (32-roč.). Tieto záznamy piesní sme samozrejme zaradili do tabuľky spoločne s piesňami od iných spevákov, ktoré boli zaznamenané na samostatných záznamových lístkoch (Tab. č. 3).

71 piesní predstavuje ďalší repertoár, ktorý nebol z podania tejto speváčky dokumentovaný. (Príloha, Tab. č. 3)

Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že Plickove záznamy piesní vo všeobecnosti obsahovali odkazy na spevákov, interpretov, resp. informátorov len zriedkavo. Na tento problém sme už poukázali vo viacerých štúdiách.[33] Nemožno však povedať, že v jeho záznamoch takéto odkazy celkom chýbali. Plicka používal niekoľko rôznych spôsobov, ako dokumentovať údaje k informátorom: súpis spevákov uviedol na samostatnom záznamovom hárku, ktorý bol prílohou k zápisom piesní z určitej lokality, alebo uviedol odkaz na speváka priamo pri zápise piesne, spravidla na melodickom prvopise a melodickom čistopise. Plicka pomerne štandardne zaznamenal meno a priezvisko speváka/speváčky a údaj o veku v čase záznamu piesne (t. j. v období jeho zberateľskej práce v danej lokalite). Takéto odkazy však neboli úplné, často používal skratky a ich rôzne kombinácie, ktoré treba správne dešifrovať aj interpretovať.

Spôsob uvádzania odkazov na Evu Studeničovú ako interpretku zapísaných piesní sme uviedli v prvej kapitole tejto štúdie. Údaje o ďalších spevákoch z obce Moravský Sv. Ján sa nachádzajú na zápisoch piesní podobne – ako pri tejto speváčke – vo viacerých podobách: Plicka uvádza meno speváka buď v rôznych skratkách spolu aj s vekom (napr. *„Marinka Studeničova, 8-roč.“*, *„Hel. Čermákova, 46-roč.“*, *„Benkovič. Maryna, 81-roč.“*, alebo iba uvedením veku: *„46-roč.“* a pod. Vo veľkej väčšine prípadov však Plicka uvádza skoro zakaždým celé meno a priezvisko, čo je inak u neho výnimočné.

Ďalším spôsobom odkazu je, napríklad, Plickova poznámka na melodickom prvopise piesne *Kopaua babanka zahradu*, kde okrem Evy Studeničovej odkazuje aj na ďalšieho informátora tejto piesne: *„Ví též Studenič Beta, 32-ročna“* (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM). V tomto prípade ide len o údaj k ďalšej speváčke, nakoľko na melodickom čistopise je uvedená lokalita a vek Evy Studeničovej. To znamená, že Plicka zapísal pieseň z jej podania. Napriek tomu ide v tomto prípade o jednoduchší, menej zdobený zápis piesne.

Iný príklad Plickovho odkazu na ďalších spevákov môžeme nájsť na melodickom prvopise piesne od Evy Studeničovej *Zaspívaj, suavíčku /slavíčku, ej v zeleném hajíčku* v podobe takéhoto údaju: *„M. Sv. J. – Švec Jan, muoj kmotr, 35-roč., a jeho matka“* (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM). Avšak so zápismi piesní od spomínaných informátorov sme sa nestretli; našli sme iba po jednom zápise od Michala Šveca a od Márie Švecovej, 20-ročnej speváčky. Z týchto drobných a náhodných Plickových poznámok môžeme sledovať aj jeho zberateľskú prácu v teréne.

Plicka zapísal piesne pravdepodobne aj od informátorov, ktorí mohli byť rodinnými príslušníkmi Evy Studeničovej, keďže ich spája rovnaké priezvisko. V prípade týchto spevákov ide nielen o varianty zaznamenané pri piesňach Evy Studeničovej (t. j. na spoločnom záznamovom lístku), ale aj o ďalšie piesne, ktoré sa nachádzajú na samostatných záznamových lístkoch.[34]

---

[33] TIMKOVÁ, Ref. 7.

[34] V tomto štádiu výskumu môžeme príbuzenský vzťah k Eve Studeničovej zatiaľ iba predpokladať; jediný doklad o jej príbuzenských väzbách k ďalším spevákom z obce sa nachádza na Plickovom zázname (melodickom prvopise) piesne *Zaspívaj, suávičku* z pozostalosti v SNM, ktorý citujeme aj v tejto štúdii (*„Švec Jan, muoj kmotr* [...]“).

Napríklad, od 34-ročného Jána Studeniča bola zaznamenaná pieseň *Dežes byu, Janošku.* Zápis má podobu samostatného melodického čistopisu aj prvopisu (SNK-LA, A VII 1337 – 1338). Táto pieseň bola publikovaná aj v *Slovenskom spevníku I* (č. 72, s. 112, bez odkazu na speváka). Zápis piesne *Ej, tristo jaloviček* od toho istého speváka v podobe melodického prvopisu je súčasťou záznamového lístka s melodickým prvopisom piesne *Ej, zavrc sa mi, zavrc* v podaní Evy Studeničovej (SNK-LA, A VII 1325). Nachádza sa tu aj Plickova poznámka „*pred muzikú krepčí*", ktorá sa nepochybne vzťahuje na muža-interpreta.

Jedinú pieseň Plicka zaznamenal od 8-ročnej Marinky Studeničovej. Ako speváčku ju Plicka uvádza na melodickom prvopise piesne *Leto, leto miué*; pri zápise tejto piesne sa nachádza aj poznámka „*hra – na Kvjetnú ňedzelu malé dzivčence*" (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM). Na melodickom čistopise aj melodickom prvopise piesne *Vím ja jeden hájíček* (2. variant, uvedený v Tab. č. 3) uvádza Plicka odkaz na 32-ročnú speváčku Betu Studeničovú.

Čo sa týka porovnávania melodicko-textových variantov jednotlivých piesní, Plickove zápisy umožňujú sledovať zmeny v podaní rôznych spevákov.

Napríklad, od 46-ročnej speváčky Heleny Čermákovej boli zaznamenané dve piesne, ktoré tvoria melodické varianty k piesňam v interpretácii Evy Studeničovej: *Byua lúčka pjekna zelená* (Plickov b-variant, uvedený v Tab. č. 3); *Gajdúšku s gajdama* (Plickov b-variant, Tab. č. 3). Je zaujímavé pozorovať, ako sa pri snahe o zjednodušenie melódie stáva pieseň v podaní tejto speváčky výrazovo chudobnejšou.

Porovnaním variantu piesne *Okouo mlýna červená hlína* (Plickov a-variant, Tab. č. 3) od 81-ročnej speváčky Maryny Benkovičovej s variantom piesne od Evy Studeničovej zisťujeme, že ich text je síce totožný, ale melodické varianty sa odlišujú, a to najmä v prednesových znakoch: v podaní Evy Studeničovej je prednes viac zdobený a spevný, v interpretácii druhej speváčky prevažuje tempo giusto tanečného štýlu, bez zdobenia melódie.

Na príklade zápisu piesne *Pršauo, tma byuo* (Plickov b-variant, Tab. č. 3) v podaní 20-ročnej Márie Švecovej môžeme zasa sledovať, ako sa v interpretácii speváčky oveľa mladšej vekovej kategórie radikálne zmenila melodická línia piesne v porovnaní s interpretáciou Evy Studeničovej. Je zaujímavé, že ozdobnosť spevu sa v podaní obidvoch speváčok zachovala v relatívne vyrovnanej podobe. Obidva varianty piesne sú na melodickom prvopise zapísané spolu, ale ich melodické čistopisy sú zapísané zvlášť. Textový prvopis je spoločný pre obidva varianty.

Variabilitu piesní, zaznamenaných z podania Evy Studeničovej a ďalších spevákov z obce, Plicka podrobnejšie sledoval najmä na príklade balád.[35] Najčastejšie porovnáva Studeničovej zápisy piesní so zápismi piesní z podania 46-ročnej speváčky Heleny Čermákovej, v menšej miere aj 70-ročnej speváčky Heleny Vávrovej. Je zaujímavé sledovať, ako sa mení podoba tej istej piesne v interpretácii troch rôznych speváčok. Okrem melodickej variability ide najmä o spôsob zdobenia melódie a o stavbu piesne. Napríklad, pri balade *Ten prešpurský mýtný* je u Evy Studeničovej zapísaný text s počtom 19 strof so 4-riadkovou stavbou jednej strofy, s analogickým členením melódie. Rovnaký počet strof a riadkov textu je síce zachovaný aj vo variante Heleny Čermákovej, ale melodický

[35] PLICKA, Ref. 2, 1928.

zápis člení text na strofu s 2 riadkami, pričom prvý riadok sa opakuje, čo znamená, že ide o 3-riadkový variant s opakovaním prvého riadku. V takomto prípade narastá aj počet strof (spolu 38 strof s 2-riadkovou stavbou jednej strofy). Táto stavba balady je zachovaná aj vo variante Heleny Vávrovej; pieseň v jej podaní však prináša menej zdobenú melódiu.

Na tomto príklade môžeme vidieť, ako sa v interpretácii Evy Studeničovej zdokonalila, a pritom zjednodušila stavba balady: ide hlavne o „zhutnenie" textu bez nadmerného opakovania. K interpretácii piesní z podania Evy Studeničovej, najmä pokiaľ ide o ozdobnosť spevu, sa štýlovo najviac približuje spev Heleny Čermákovej. To je nepochybne zaujímavé zistenie vzhľadom na približne 30-ročný vekový odstup medzi obidvoma speváčkami. V menšej miere používa zdobený štýl prednesu Helena Vávrová, ktorá bola rovesníčkou Evy Studeničovej.

Na význam dokumentovania variantov tej istej piesne v interpretácii viacerých speváckov a speváčok poukázal Plicka aj v publikovanej piesňovej zbierke *Slovenský spevník I*:

> „overil som si niekedy až desať spôsobov spievania určitej piesne v jednej dedine: býva tu verzia starého speváka, speváka stredných rokov, mladého, [...] v rozličných akustických podmienkach – vždy so subjektívnym charakteristickým prvkom, ktorý je typický iba pre speváka určitého prostredia. Niekedy je dokonca poruke niekoľko variantov z okruhu jedinej rodiny žijúcej pospolu [...]. Je teda prirodzené, že som sa neuspokojil zápisom jediného podania od jedného speváka. Pri takejto úžasnej mnohotvárnosti ľudovej tvorby hudobnej (pravda aj slovesnej) nie je a nikdy ani nebude nejakej absolútnej jednoty a definitívnosti v zápise jednej a tej istej piesne."[36]

Na inom mieste tejto publikácie poukazuje aj na zápisy piesní z Moravského Sv. Jána. V ukážke z balady *Ej, u Hoštetna* porovnáva ozdobný spev v podaní Evy Studeničovej s odlišnou interpretáciou melódie bez zdobenia v interpretácii súdobého speváka z tej istej lokality. Zároveň tu znovu vedome vyzdvihuje jedinečnosť individuálneho prístupu speváckej osobnosti, akou Evy Studeničová nepochybne bola, keď zdôrazňuje:

> „Je to ako s ľudovou výšivkou, maľbou, drevorezbou: napodobnenina, hoc i najdokonalejšia, čo ako inteligentne vytvorená pomocou všetkých možných technických prostriedkov, nemôže ešte vystihnúť originál, [...] Vždy tu bude niečo chýbať: bezprostrednosť, vôňa tradícií a nakoniec i črta geniality, ktorá je nenapodobniteľná. A práve tak je to i s piesňou."[37]

Záver

Karol Plicka uskutočnil u speváčky Evy Studeničovej z Moravského Sv. Jána terénny výskum, ktorý bol v jeho zberateľskej praxi ojedinelý. Poukazuje na jeho snahu zachytiť v čo najväčšom rozsahu a detaile špecifickú interpretáciu ľudových piesní z podania výnimočnej speváckej osobnosti. Okrem celkového rozsahu piesňového repertoáru, ktorý Plicka dokumentoval u Evy Studeničovej, sme poukázali aj na zámer zberateľa zachytiť a porovnať varianty piesní v podaní speváckov viacerých generácií

[36] PLICKA, Ref. 27, s. 16.
[37] PLICKA, Ref. 27, s. 26.

z obce, vrátane spevákov, ktorí mohli pochádzať z okruhu rodiny Evy Studeničovej. Z hľadiska osobnostného profilu, prístupu k piesňam, z hľadiska vokálneho štýlu, vynikajúcej pamäti aj ľahkého osvojovania si piesní patrí Eva Studeničová nepochybne k výnimočným speváckym individualitám, ktoré sa orientovali na tradíciu, na jej konzervovanie, ale aj na jej tvorivé rozvíjanie.[38]

Súhrnne možno konštatovať, že piesňový repertoár, ktorý Plicka u Evy Studeničovej zaznamenal, obsahoval 209 piesní. Záznamy týchto piesní pochádzajú z obidvoch zbierkových fondov (SNM, SNK-LA). Od ďalších 12 spevákov z tej istej obce Plicka zaznamenal navyše 88 piesní, čo spolu s repertoárom Evy Studeničovej predstavuje korpus v rozsahu 297 piesní z Moravského Sv. Jána. Z tohto objemu piesní Plicka v tlačenej podobe piesňovej monografie a piesňovej zbierky (*Evy Studeničová spieva,* [1]1928, [2]1984; *Slovenský spevník I*, 1961) sprístupnil spolu 59 vybraných zápisov piesní. Ide o piesne, ktoré zaznamenal nielen od Evy Studeničovej, ale aj od ďalších spevákov a speváčok z tejto obce.

Na základe zachovaných prameňov vieme, že Karol Plicka uvádza dva rôzne súhrnné počty zápisov piesní, ktoré zozbieral od speváčky Evy Studeničovej. Na margu melodického prvopisu vyššie spomínanej piesne *Prez hory chodníček* sa nachádza poznámka: „Písně tohto vzácneho typu (snad již uplynulého) zapsal jsem na 200.“[39] V piesňovej monografii *Eva Studeničová spieva* ([1]1928) zberateľ však uvádza nasledovné: „Piesne v tomto vydaní uvedené sú výberom z 250 piesní, ktoré som zapísal u starenky Evy Studeničovej v Svätých Jánoch, [...] v decembri r. 1924 a v januári nasledujúceho roku.“[40]

Otázne teda je, či ide o Plickov omyl, alebo sa časť zápisov stratila. Faktom zostáva, že sme v Plickovej pozostalosti v SNM našli aj viaceré Plickove rukopisné zápisy textov z Moravského Sv. Jána, ku ktorým nebolo možné priradiť melodické zápisy, nakoľko chýbali. V tomto prípade sa môžeme zatiaľ len domnievať, že ide skôr o texty, ku ktorým Plicka chcel pôvodne zapísať aj melódie, čo však už nestihol; prípadne sa niektoré zápisy počas niekoľkonásobného sťahovania jeho pozostalosti mohli stratiť (a netýka sa to iba zápisov z tejto lokality). Pri porovnaní s počtom zápisov (209 piesní), ktorý sme rekonštruovali od Evy Studeničovej, sa však skôr ukazuje aktuálnym odkazom na počet piesní pôvodný Plickov zápis na melodickom prvopise spomínanej piesne. Ale to je otázka už pre ďalší výskum.

Štúdia je súčasťou grantového projektu VEGA č. 2/0165/14 „Žena v tradičnej hudobnej kultúre“ (2014 – 2017), riešeného v Ústave hudobnej vedy SAV.

---

38 K typológii osobností v ľudovej piesňovej kultúre: URBANCOVÁ, Hana: Tvorivá osobnosť v tradičnej hudobnej kultúre – pohľad etnomuzikológa. In: *Podiel osobností na vývoji profesionálnej hudobnej kultúry. K pocte Alexandra Moyzesa (1906 – 1984) a Ľudovíta Rajtera (1906 – 2000)*. Ed. Ľubomír Chalupka. Bratislava : Katedra hudobnej vedy FFUK; Slovenská muzikologická asociácia pri SHÚ, 2007, s. 69-72. Pozri tiež: URBANCOVÁ, Hana: *Vybrané kapitoly z dejín slovenskej etnomuzikológie.* Bratislava : Ústav hudobnej vedy SAV, 2016, s. 99-107.

39 Ref. 5. Konštatovanie Plicku v tomto prípade vyznieva skôr ako približný odhad celkového počtu piesní, ktoré zaznamenal z podania tejto speváčky.

40 PLICKA, Ref. 3, s. 59.

PRÍLOHY

Tabuľky

Tab. č. 1: Piesne v interpretácii Evy Studeničovej z rukopisných záznamov K. Plicku; rekonštrukcia zápisov a ich porovnanie

Incipit piesne	**Prameň 1: SNK-LA Typ záznamu / signatúra (číslovanie pre tlač)**	**Prameň 2: SNM Číslovanie KP / Typ záznamu**
Ach, Bože múj, Prebože múj	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ach, Bože moj, Prebože moj, co sem urobiua	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ach, vínko, vínko	MČ / 1369; MP / 1370	—
A ja bych k vám rád chodzívau	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Anka Chvauka mjeua cerku	MO+TO / 17698 (XL.); TP /1448	37 / MČ (2x), MP, TP, TP
Bude vojna, bude	MČ / 1345; MP / 1346; MO / 1345	—
/: Byua láska :/ už í není	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Byua lúčka pjekna zelená // var. a	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Byu chodníček ušlapaný	—	nečíslované / MP+TP, TO
Byu sem na tovarychu	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
/: Císaru, :/ maú krajinu máš	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Co já dbám, ked já mám	—	nečíslované / MP+TP, TO
Co je po tem kameňu	MO+TO / 17689 (XXXI.); MČ / 1355; MP / 1356, TP / 1454	43 / MČ (2x)
Co je ti tak, neboro	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Co je toto, má mamičko	MO+TO / 17696 (XXVIII.); TP / 1452	10, 41 / MČ (3x), MP+TP
Co robíš, Bjeto	MP / 1362	—
Co sa stauo desi f tem bročanském lesi	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
/: Co sa stalo vnovje :/ pod cáhnofskú fárú	TP / 1453	42 / MČ (3x)
Co sa stauo vnovje v mjesce Sv. Jáne?	MO+TO / 17687 (XXIX.); TP / 1414	29 / MČ (2x), MP+TP
Co sa stauo v Gajarích	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Co sa stauo ve Vídni nového	—	nečíslované / MP+TP, TO
Co sa stauo v novje v mjesce Hodoníňe	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Co sa stauo v Trnavje pri braňe	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Co sa to, Jane, Jane	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Co ty, Pavle Vínko	MO+TO / 17671 (XIII.); MO+MČ / 1407; TP / 1428	13 / MČ (2x), MP+TP
Cože je to za zelinka Boží drefce	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO

Incipit piesne	**Prameň 1: SNK-LA Typ záznamu / signatúra (číslovanie pre tlač)**	**Prameň 2: SNM Číslovanie KP / Typ záznamu**
Čaško mi je umrít	—	nečíslované / MČ, TP, TO
Číže sú to pávi v tem zeleném háji	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Daj mi, Bože, ten dar	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Dajte mja, mamičko	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
/: Dobré byuy, :/ fašankové šišky	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Došua mi včera ráno novina	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ej, na biuých horách	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ej, není, není nad jiného	—	163 / MČ, MP+TP, TO
Ej, svatý, miuý Antonínku	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
/: Ej, u Hoštetna :/ u samého	TP / 1393; MČ / 1394-5 (2x)	28 / MČ (2x), MP+TP
Ej, zavrc sa mi, zavrc	MČ / 1324; MP / 1325	—
Ej, ženy, ženičky	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ej, ženy, ženy, poracte vy mi	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ešče jednu holbu	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ešče sme byli nad Orešany	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
F/V čirém poli stojí hruška zelená	—	nečíslované / MP+TP, TO
/: Fjajír múj, :/ des fčera večer byu?	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Formané jedú, scicha sa vezú	—	nečíslované / MP+TP, TO
F/V síni dolinečka	MO+TO / 17660 (II.); MČ+MO / 1405; TP / 1417	2 / MČ, MP+TP
F/V svatojánských pjekných lesoch	MO+TO / 17675 (XVII.); MČ / 1387-8,1396; MO / 1396 (2x); TP / 1432-3	nečíslované / MP+TP
Gajdúšku s gajdama // var. b	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Hajaj, belaj, kolébem ťa	MO+MČ / 1381, 1383; MP / 1382	—
Haj, husičky, od vodičky	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
/: Háji, :/ háji, hájiček	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Holubjenko sivá // 1. var.	MO+TO / 17694 (XXXVI.); MČ / 1357; TP / 1392; TO / 1390	—
Holubienko sivá // 2. var.	MČ / 1329,1331; TP / 1344	—
Hop, hop, hop	—	nečíslované / MP+TP
/: Hora, :/ čérna hora	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Hory, miué hory	TP / 1459	48 / MČ (2x)
Hraly sa dvje dzeci	—	nečíslované / MČ (2x)
Chodzí šuhaj po ulici	MO+TO / 17692 (XXXIV.)	34 / MČ (3x), MP+TP, TO
/: Chodziua dzevečka :/ okolo žitečka	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO

Incipit piesne	**Prameň 1: SNK-LA Typ záznamu / signatúra (číslovanie pre tlač)**	**Prameň 2: SNM Číslovanie KP / Typ záznamu**
Chodziua dzevenka po novém cinteri	—	nečíslované / MČ
Chodziua ovečka okouo kopečka	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Chodziua Marija po širokém svjece	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ideme k vám koledníci	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Išly panny na jahody, ja-ja-ja	—	nečíslované / MČ, MP+TP
Išly panny na jahody	—	nečíslované / MČ, TP
Išua Marína do kuašterýna	—	nečíslované / MP+TP, TO
Išuo/Išlo dzífča na trávu	MO+TO / 17693 (XXXV.)	35 / MČ (2x), MP+TP, TO
Išuo/Išlo dzífča na trávu k zelenému háju	MO+TO / 17659 (I.); TP / 1415-6	1 / MČ (3x), MP+TP
Išeu Pánbu, šeu do ráje	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Jako s´ty, Janoško	TP / 1444	26 / MČ (2x), MP+TP
Jak sem išeu k Ančulence	TP / 1445	27 / MČ (2x), MP+TP
Jak sem išeu/išel mimo mlýna	MP / 1339; MČ / 1340-1	30 / MČ, TP, TO
Jak sem išeu k vám	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Jak sem išeu pres ty hory	MO+MČ / 1379; MP / 1380	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Jak sem išeu/šeu pres mjesto	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Janku, Janku, Janku	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Já sem (len) synek sám	MO+TO / 17701 (XLIII.); TP / 1446	31 / MČ (2x), TO
Já sem synek sebje voľný	—	nečíslované / MČ, TP, TO
Já sem šuhaj z Bordyjova	—	nečíslované / MP+TP
Jede Janíček pres hory	—	482 / MČ, MP+TP, TO
Jeli, jeli tré pánové	MO+TO / 17668 (X.); TP / 1425	10 / MČ (2x), MP+TP
Kade/Kady žes´ty, jastovjenko	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Kady chodzi moja miuá	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Kamaráde Janku	MO+TO / 17666 (VIII.); TP / 1423	8 / MČ (2x), MP+TP, TO
Kameň na kameni	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
/: Kam ideš, :/ zajáčku	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Kebych sa já nebáu	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ked by čierne očička	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ked bych byua vtáčkem	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ked ja pujdem do lesa	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ked sa ženiu Bogdan Ján	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ked sem sa spovidau	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Ked si ja zaspívám/zaspievam	—	nečíslované / MČ, MP+TP
Ked sme šli na hody // var. a	MP / 1368	—
Ket/Ked sa Janek do vojny brau	MP / 1359; TP / 1458	47 / MČ

Incipit piesne	**Prameň 1: SNK-LA Typ záznamu / signatúra (číslovanie pre tlač)**	**Prameň 2: SNM Číslovanie KP / Typ záznamu**
Ket/ked sem sa mjeu ženit	MČ+MO / 1358	33 / MČ (2x), MP+TP
Kone moje, kone vrané	—	nečíslované / MČ, TO
Kopaua babanka zahradu	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Koválané, Koválané	MO+TO / 17682 (XXIV.); MO+MČ / 1406; TP / 1442	24, 7 / MČ (3x), MP+TP (2x)
Kudy chodzí moja miuá	—	nečíslované / MČ, MP+TP
Kukučka kukaua okouo chotára	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Létaua, létaua biuá hus	MP / 1384-5; TP / 1441	23 / MČ (2x)
Létaua ta jastovjenka/ lastovjenka	MČ / 1402; MP / 1403	—
Malovaná dolina, dolina	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Mamičko, ožením se	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Má miuá sa ptaua	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Mám ja v levej noze trňa	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
/: Manko má, :/ jedú k nám fjajíri	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
/: Manko, :/ mamičko moja	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Maucká šenkérka	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Mauačané pyšní	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Medzi dvjema horama	MO+TO / 17676 (XVIII.); TP / 1434-5	18 / MČ
Mjeua sem včera synečka	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Mjeu sem píšťelenku	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Múj mužičku premilý	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Nad uherskú krajinú	MO+TO / 17672 (XIV.); TP / 1429	14 / MČ (3x), MP+TP
Na holickém čírém poli	MO+TO / 17669 (XI.); TP / 1426	11 / MČ (2x), MP+TP
Na levárských úkach/lúkach	MČ / 1332, 1334-6; MP / 1333; MO / 1335; TP / 1447	—
Na sekulském kostele	—	nečíslované / MP+TP
Na svatojánském poli	—	nečíslované / MP+TP, TO
Na tem straském poli	MO+TO / 17663 (V.); TP / 1420	5 / MČ, MP
Nedaua mi má mamička	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Nedaleko jazera	—	nečíslované / MP+TP, TO
Nechodz, Janku, sám	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Nechodz, šuhaj, v noci ke mňe	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Není/Neňi teho krajčíra	TP / 1438	21 / MČ
Nepojedem na robotu	—	nečíslované / MP+TP, TO
Nescem já kováre	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Od Prešpurka k Dunaju	—	nečíslované / MP+TP, TO

Incipit piesne	**Prameň 1: SNK-LA Typ záznamu / signatúra (číslovanie pre tlač)**	**Prameň 2: SNM Číslovanie KP / Typ záznamu**
Okouo mlýna červená hlína // var. b	—	nečíslované / MP+TP, TO
Okouo Trnavy	MČ / 1348; TP / 1349	nečíslované / MP+TP
Odpadua mi šablička	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Páseu Janek dva vouy	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Pásua dzevenka páva	—	nečíslované / MČ, MP+TP (2x), TO
Pasuo dzivča husy	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Pime vínečko, dobré je	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Pod javorem, pod zeleným	—	nečíslované / MP+TP, TO
Pod naším okénkem	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
/: Pod šable :/ múj miuý pane	—	nečíslované / MP+TP
Pod Verunú, pod tým kopcem	—	nečíslované / MČ, MP+TP
Pondzelí ráno, co se mi stauo	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Prečože si, moja milá/miuá	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Pres sekulské pole	—	10, 8 / MČ (3x), MP+TP, TO
Pres Svatojurí je silnička/ kolečko	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Prez hory chodníček	MO+TO / 17699 (XLI.); TP / 1450	9, 39 / MČ (6x), MP+TP, TO
Proč, malina, proč nerodzíš	—	nečíslované / MP+TP, TO
Pršauo, tma byuo // var. a	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Pýtua sa mamička	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Rači sem moheu byt ve vjezeňu	—	nečíslované / MČ, MP+TP
Rodzina, rodzina, svjetem rozejitá	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Rozmarín zelený ako tráva	—	nečíslované / MČ, MP+TP
Rozmarín zelený za stouem rozkvítá	MO+TO / 17670 (XII.); TP / 1427	12 / MČ (2x), MP+TP, TO
Sadziua má miuá	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Sedzí/sedí sokou na javori	MČ / 1398; TP / 1399,1400	—
Slyšte o dzivném, já povím kresťané	—	nečíslované / MP+TP
Smutňe suavík/slavík spívá	MO+TO / 17695 (XXXVII.); MČ+MO / 1350; TP / 1456	20 (45) / MČ (2x), MP+TP
Sobotenky, ňedzele	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Spadeu s peci houúbek	—	nečíslované / MP+TP, TO
Spaua bych, spaua	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Staraua sa maci má	—	nečíslované / MP+TP, TO
Staua paní ráno	MO+TO / 17697 (XXXIX.); TP / 1451	40 / MČ (4x), MP+TP
Stojí hruška v rolí, vrch se jí zeleňa	—	nečíslované / MČ, MP+TP (2x), TO

Incipit piesne	Prameň 1: SNK-LA Typ záznamu / signatúra (číslovanie pre tlač)	Prameň 2: SNM Číslovanie KP / Typ záznamu
Stojí hruška v rolí kouem oboraná	—	nečíslované / MČ, MP+TP (2x), TO
Studená rosička tej noci padaua	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Svjete márny, šak si fauešný	—	nečíslované / MČ, MP+TP (2x), TO
Šak ty, Bože, najlepší víš	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Šuhaju, šuhaju	MP / 1363	—
Švárná dzefčina	—	nečíslované / MP+TP, TO
Švec po hrázi jede	MO+TO / 17677 (XIX.); MČ / 1360; MP / 1361; TP / 1436	19 / MČ
Tak ma moja huava bolí	MO+TO / 17678 (XX.); TP / 1437	45 / MČ (3x), MP+TP
Tam hore na dole, f téj panskej zahradze	—	nečíslované / MP+TP, TO
Tam hore na dole, u tých Nových Zámkú	MP / 1327	—
Teče voda teče, ze seče do seče	—	nečíslované / MP+TP, TO
Teče voda z javora, z javora	—	nečíslované / MP+TP, TO
Ten prešpurský mýtný	—	nečíslované / MČ, MP+TP (2x)
Tí mauačtí/mauacki páni	MO / 1352 (2x); MP / 1352; MČ / 1351,1353-4	—
To sa mi nestauo	—	nečíslované / MČ, MP+TP
Tuli je ten chodníček	—	nečíslované / MP+TP, TO
Uderiua jedna, uderiua druhá	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
U mého oca	TP / 1431; MP / 1471; MČ / 1470,1472	16 / MČ
Už nám to suníčko zašuo za dva lesy	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Už sa ten múj miuý	MO+TO / 17673 (XV.); MP / 1391; TP / 1430	15 / MČ (3x)
Ú/Už sú kose nade mlýnem	TP / 1460	49 / MČ
Vandrovali huci	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Veseuú, dzevečko	MO+TO / 1770 (XLII.); MČ+MO / 1371; obťah / 1373; TP / 1449	nečíslované / MČ (2x), MP+TP
Ve vodze rak, nad vodú fták	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Vídeň miuý, Vídeň	MO+TO / 17683 (XXV.); TP / 1443	25 / MČ
Vidzeua sem holáňa	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Vím ja jeden hájíček // 1. var.	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Vím já kuašteríček	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Vjej, vetríčku, dolinečkú	—	nečíslované / MČ, TP, TO
Vjej, vetríčku, po dole	TP / 1424	9 / MČ (2x), MP+TP

Incipit piesne	**Prameň 1: SNK-LA Typ záznamu / signatúra (číslovanie pre tlač)**	**Prameň 2: SNM Číslovanie KP / Typ záznamu**
Vlll...k, duhý ocas má	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
V Lužičku ovčak ňejaký	—	nečíslované / MP+TP, TO
V/f pondzelí na jarmak pújdem	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
V/f Svatém Jáňe na vršečku	—	nečíslované / MČ, MP+TP
V tej Bakoňskej hore	MČ / 1322; MO / 1323 (2x)	—
Vydaua maci, vydaua céru	—	nečíslované / MČ, TP, TO
Vyleceua holubička	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Vyleceu fták hore pod obuaky	—	nečíslované / MP+TP, TO
Za našíma humny	MO+TO / 17662 (IV.); MP / 1342, MČ / 1343,MO+MČ / 1469; TP / 1419	—
Za našú stodoukú	MO+TO / 17661 (III.); TP / 1418	3 / MČ (2x), MP+TP
Zaspaua/zaspala nevjesta	MO+TO / 17664 (VI.); TP / 1421	6 / MČ (2x), MP+TP
Zaspívaj, suavíčku/slavíčku, ej	MO+TO / 17680 (XXII.); MČ+MO / 1389; TP / 1439-40	22 / MČ, MP+TP
Zaspívaj, suávíčku/slavíčku, rozveseluj pole	MO+TO / 17665 (VII.); MČ / 1468; TP / 1422	7 / MČ
Zdáuo sa mi, zdáuo	—	nečíslované / MP+TP, TO
Zeťali brezu, už ju vezú	—	nečíslované / MČ, MP+TP
Žaden čovjek neví	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Žalo dzíťa, žalo trávu	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO
Žeň sa, šuhaj, žeň sa	—	nečíslované / MČ, MP+TP, TO

Skratky v tabuľke:

SNM Pozostalosť K. Plicku, Slovenské národné múzeum v Martine
SNK-LA Slovenská národná knižnica – Literárny archív v Martine
KP číslovanie rukopisných záznamov K. Plickom
TP textový prvopis
MP melodický prvopis v prevažnej miere obsahuje aj celý text piesne, pokiaľ sa nenachádza na samostatnom záznamovom lístku)
MČ melodický čistopis
MO melodický odpis cudzou rukou
TO textový odpis piesne na stroji

Tab. č. 2: Piesne v interpretácii Evy Studeničovej, vydané tlačou

Incipit piesne	**Prameň 1: Tlače Zbierka / strana / číslo piesne**	**Prameň 2: SNK-LA Typ záznamu / signatúra (číslovanie pre tlač)**	**Prameň 3: SNM**
Anka Chvauka mjeua cerku	ES / 73-74 / 40	MO+TO / 17698 (XL.); TP / 1448	áno
Bude vojna, bude	Slsp I / 91 / 38	MČ / 1345; MP / 1346; MO / 1345	—
Co je po tem kameňu	ES / 62-63 / 31	MO+TO / 17689 (XXXI.); MČ / 1355; MP / 1356, TP / 1454	áno
Co je toto, má mamičko	ES / 71 / 38	MO+TO / 17696 (XXVIII.); TP / 1452	áno
/: Co sa stalo vnovje :/ pod cáhnofskú fárú	ES / 64 / 32	TP / 1453	áno
Co sa stauo vnovje v mjesce Svatém Jáňe?	ES / 59-60 / 29	MO+TO / 17687 (XXIX.); TP / 1414	áno
Co ty, Pavle Vínko	ES / 40 / 13	MO+TO / 17671 (XIII.); MO+MČ / 1407; TP / 1428	áno
Dežes´ byu, Janošku	Slsp I / 112 / 72	MČ / 1337; MP / 1338	áno
Éj, kone moje, kone vrané	Slsp I / 134 / 109		—
/: Ej, u Hoštetna :/ u samého	ES / 58 / 28	TP / 1393; MČ / 1394-5 (2x)	—
F/V síni dolinečka	ES / 29 / 2	MO+TO / 17660 (II.); MČ+MO / 1405; TP / 1417	áno
F/V svatojánských pjekných lesoch // 1. var.	ES / 44-45 / 17	MO+TO / 17675 (XVII.); MČ / 1387-8,1396; MO / 1396 (2x); TP / 1432-3	áno
Holubjenko sivá // 1. var.	ES / 69 / 36	MO+TO / 17694 (XXXVI.); MČ / 1357; TP / 1392; TO / 1390	—
Holubienko sivá // 2. var.	Slsp I / 162 / 158	MČ / 1329,1331; TP / 1344	—
Hraj, muziko, hraj	Slsp I / 167 / 167	MČ / 1330 ; MP / 1328	—
Chodzí šuhaj po ulici // 1. var.	ES / 67 / 34	MO+TO / 17692 (XXXIV.)	áno
Chodzí šuhaj po ulici // 2. var.	Slsp I / 170-171 / 174		—
Išuo/Išlo dzífča na trávu	ES / 68 / 35	MO+TO / 17693 (XXXV.)	áno
Išuo/Išlo dzífča na trávu k zelenému háju	ES / 27-28 / 1	MO+TO / 17659 (I.); TP / 1415-6	áno
Jakos´ ty, Janoško	ES / 56 / 26	TP / 1444	áno
Jak sem išel k Ančulence	ES / 57 / 27	TP / 1445	áno
Jak sem išeu/išel mimo mlýna	ES / 61 / 30	MP / 1339; MČ / 1340-1	áno
Já sem (len) synek sám	ES / 77 / 43	MO+TO / 17701 (XLIII.); TP / 1446	áno
Jeli, jeli tré pánové	ES / 37 / 10	MO+TO / 17668 (X.); TP / 1425	áno
Kamaráde Janku	ES / 35 / 8	MO+TO / 17666 (VIII.); TP / 1423	áno
Ket/Ked sem sa mjel ženit	ES / 65-66 / 33	MČ+MO / 1358	áno
Koválané, Koválané	ES / 53-54 / 24	MO+TO / 17682 (XXIV.); MO+MČ / 1406; TP / 1442	áno
Létaua, létaua, biuá hus	ES / 52 / 23	MP / 1384-5; TP / 1441	áno
Medzi dvjema horama	ES / 46-47 / 18	MO+TO / 17676 (XVIII.); TP / 1434-5	áno
Nad Uherskú krajinú	ES / 41 / 14	MO+TO / 17672 (XIV.); TP / 1429	áno
Na holickém šírém poli	ES / 38 / 11	MO+TO / 17669 (XI.); TP / 1426	áno
Na levárských úkach/lúkach	Slsp I / 225 / 270	MČ / 1332, 1334-6; MP / 1333; MO / 1335; TP / 1447	áno
Na tem straském poli	ES / 32 / 5	MO+TO / 17663 (V.); TP / 1420	áno
Není/Neňi teho krajčíra	ES / 50 / 21	TP / 1438	áno
Prez hory chodňíček	ES / 75 / 41	MO+TO / 17699 (XLI.); TP / 1450	áno

Incipit piesne	Prameň 1: Tlače Zbierka / strana / číslo piesne	Prameň 2: SNK-LA Typ záznamu / signatúra (číslovanie pre tlač)	Prameň 3: SNM
Rozmarín zelený za stouem // 1. var.	ES / 39 / 12	MO+TO / 17670 (XII.); TP / 1427	áno
Rozmarín zelený za stouem // 2. var.	Slsp I / 276 / 355		—
Smutňe suávik / slavík spívá // 1. var.	ES / 70 / 37	MO+TO / 17695 (XXXVII.); MČ+MO / 1350; TP / 1456	áno
Smutňe suavík spívá // 2. var.	Slsp I / 280-281 / 364		áno
Staua / stala paňi ráno	ES / 72 / 39	MO+TO / 17697 (XXXIX.); TP / 1451	áno
Súdzili sa tí mauacki páni	Slsp I / 288 / 377	MP / 1326	—
Švec po hrádzi jede	ES / 48 / 19	MO+TO / 17677 (XIX.); MČ / 1360; MP / 1361; TP / 1436	áno
Tak mja moja hlava bolí	ES / 49 / 20	MO+TO / 17678 (XX.); TP / 1437	áno
Tam hore na dole	Slsp I / 301 / 398	MP / 1327	—
U mého oca // 1. var.	ES / 43 / 16	TP / 1431; MP / 1471; MČ / 1470,1472	áno
U mého oca // 2. var.	Slsp I / 314 / 423		áno
Už sa ten mój miuý	ES / 42 / 15	MO+TO / 17673 (XV.); MP / 1391; TP / 1430	áno
V svatojánských pjekných lesoch // 2. var.	Slsp I / 31 4 / 423		áno
Veseuú, dzevečko // 1. var.	ES / 76 / 42	MO+TO / 1770 (XLII.); MČ+MO / 1371; obťah / 1373; TP / 1449	áno
Veseuú, dzevečko // 2. var.	Slsp I / 333 / 454		áno
Vídeň miuý,, Vídeň	ES / 55 / 25	MO+TO / 17683 (XXV.); TP / 1443	áno
Vjej, vetríčku, po dole	ES / 36 / 9	TP / 1424	áno
Za našíma humny // 1. var.	ES / 31 / 4	MO+TO / 17662 (IV.); MP / 1342; MČ / 1343; MO+MČ / 1469; TP / 1419	—
Za našíma humny // 2. var.	Slsp I / 345-346 / 475		—
Za našú stodoukú	ES / 30 / 3	MO+TO / 17661 (III.); TP / 1418	áno
Zaspaua/zaspala nevjesta	ES / 33 / 6	MO+TO / 17664 (VI.); TP / 1421	áno
Zaspívaj, suavíčku/slavíčku, ej	ES / 51 / 22	MO+TO / 17680 (XXII.); MČ+MO / 1389; TP / 1439-40	áno
Zaspívaj, suavíčku/slavíčku, ej	Slsp I / 351 / 485		áno
Zaspívaj, suávíčku/slavíčku, rozveseluj pole	ES / 34 / 7	MO+TO / 17665 (VII.); MČ / 1468; TP / 1422	áno

Skratky v tabuľke:

ES Karol Plicka: *Eva Studeničová spieva* (Martin 1928)
Slsp I Karol Plicka: *Slovenský spevník I* (Bratislava 1961)
SNM Pozostalosť K. Plicku, Slovenské národné múzeum v Martine
SNK-LA Slovenská národná knižnica – Literárny archív v Martine
KP číslovanie rukopisných záznamov K. Plickom
MČ melodický čistopis
MP melodický prvopis
MO melodický odpis cudzou rukou
TO textový odpis na stroji

Tab. č. 3: Piesne v interpretácii ďalších spevákov z Moravského Sv. Jána; rekonštrukcia zápisov a ich porovnanie

Incipit piesne	**Piesňový repertoár Evy Studeničovej**	**Spevák, vek**	**Prameň 1: SNM Typ záznamu**	**Prameň 2: SNK-LA Typ záznamu / signatúra**
Ach, Ježíš Marja, ach, kresťané	—	Ulina Chytilová, 65	MP	—
Byly lese, pjekné lese	—	Helena Čermáková, 46	MP	—
Byly lese, pjekné lese	—		MP	—
Byua cesta ušlapaná	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Byua lúčka pjekna zelená // var. b	áno	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TP, TO	—
Byu stareček starý	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TP (2x), TO	—
Co sa stauo vnovje v mjesce Sv. Jáne	áno	Maryna Benkovičová, 81	MČ, MP	—
Co sa stauo za Moravou	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TP	—
Cosi sa mi zdáuo ve sňe	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Dežes´ byu, Janošku	—	Jan Studenič, 34	—	MČ / 1337; MP / 1338
Ej, jeden hájík, dva hájíčky	—	Maryna Benkovičová, 81	—	TP / 1320; MP / 1321
Ej, tristo jaloviček	—	Jan Studenič, 34	—	MP / 1325
Fijalenka modrá	—	Helena Čermáková, 46	MP	—
Gajdúšku s gajdama // var. b	áno	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TP, TO	—
Hajaj, belaj, mamlasu	—	Helena Vávrová, 70	MP, TO	—
Hore na Špilberku	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Hraj, muziko, hraj	—	Helena Benkovičová, 40	—	MČ / 1330 ; MP / 1328
Chodziua dzevečka, chodziua dolinú	—	Helena Vávrová, 70	MČ, MP, TO	—
Chodziua dzevečka, chodziua dolinú	—	Helena Benkovičová, 40	MP	—
Chval každý duch Hospodina	—	Jozef Zajíc, 52	MP iba s 1. strofou	—
Išla Anička na trávu	—	Helena Čermáková, 46	TP, TO	—
Išly panny na jahody	áno	Helena Čermáková, 46	MČ, TO	—
Ja byua cestička šuapaná	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TP, TO	—
Ja byuo dzifča	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Jak sem išeu cichým lesem	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Jede Janek, jede dolinečkú	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—

Incipit piesne	Piesňový repertoár Evy Studeničovej	Spevák, vek	Prameň 1: SNM Typ záznamu	Prameň 2: SNK-LA Typ záznamu / signatúra
Keď rybička z vody	—	Mária Švecová, 20	MČ, MP, TO	—
Ked sa Janek do vojny brau	áno	Helena Čermáková, 46	MČ	—
Keď sa švárny šuhaj do vojny brau	—	Helena Benkovičová, 40	MČ, MP, TP, TO	—
Ked sme šli [na hody] // var. b	áno	Jozef Zajíc, 52	—	MP / 1367
Kerá je to vjezdička má	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Kohútku jarabý	—	Maryna Benkovičová, 81	—	MP / 1401
Kurfickom poli	—	Helena Čermáková, 46	MP bez textu	—
Kyrije, kyrije	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Leto, leto miué	—	Marinka Studeničová, 8	MČ, MP, MP, TO	—
Málovolný svjete, vale tebe dávam	—	Helena Benkovičová, 40	MČ, MP, TO	—
/: Manko, :/ mamičko moja	áno	Helena Čermáková, 46	MČ, MP bez textu	—
Mjeu sem fjajírenku	—	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Na Šaštínskej veži	—	Maryna Benkovičová, 81	—	MP / 1366
Nech vám zapuací Ježíš Kristus sám	—	Helena Benkovičová, 40	MČ, MP, TO	—
Och, mamičko moja milá	—	Maryna Benkovičová, 81	—	MP / 1365
Okouo mlýna červená hlína // var. a	áno	Maryna Benkovičová, 81	MP, TP, TO	—
Pod lipkú, nad lipkú čajka vodu pije	—	Helena Benkovičová, 40	MČ, MP, TO	—
Podme, bratri, pospolu	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Poslechnite, ludé, málo	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Povole, povole	—	Helena Vávrová, 70	MČ, MP, TO	—
Pozábaua jaboňa od mrázu	—	Helena Benkovičová, 40	MČ, MP, TO	—
Pred naši je zahradečka	—	Helena Čermáková, 46	—	MČ / 1473-4; MP / 1475
Prenešťastná cuzá maci	—	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Pres Prešpurek malovana dražka	—	Maryna Benkovičová, 81	—	MP / 1364
Pri tej rajskej bráňe	—	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Pršauo, tma byuo // var. b	áno	Mária Švecová, 20	MČ, MP, TP, TO	—

Incipit piesne	Piesňový repertoár Evy Studeničovej	Spevák, vek	Prameň 1: SNM Typ záznamu	Prameň 2: SNK-LA Typ záznamu / signatúra
Roku dvacátého, brezna štrnástého/ šestnástého	—	Helena Vávrová, 70	MČ (2x), MP	TP / 1455
Sama královna aj císarovna	—	Helena Vávrová, 70	—	MČ / 1374; MP / 1375
Sedua muška na rozmarín	—	Helena Čermáková, 46	MP, TO	—
Smutňe zvonia ščepanovské zvony	—	Helena Vávrová, 70	MČ, MP, TO	—
Spi, Karolku, spi	—	Helena Vávrová, 70	MP, TO	—
Starala sa maci má	áno	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Stáua jedna svatba v uherské krajiňe	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TP (2x), TO	—
Súdzili sa tí mauacki páni	—	Helena Maxianova, 36	—	MP/ 1326
Svatojánsky kostelíčku	—	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Široký járeček	—	Michal Švec, 37	—	MČ / 1376; MP / 1377; MO / 1376 (2x)
Šla veverka na drevo	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Švárna panenka za stolem í	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Taká sem veseuá	—	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Tam hore na dole	—	Helena Čermáková, 46	MP, TP, TO	—
Ten levárský zámek	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP	—
Ten prešpurský mýtný	áno	Helena Vávrová, 70	MČ, MP iba s 1.strofou	—
Ten prešpurský mýtný	áno	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
U sekulskej boží muky	—	Helena Vávrová, 70	MČ, MP, TO	—
Ú sú kose nade mlýnem	áno	Helena Vávrová, 70	MČ, MP	—
Účko, účko, účko zelená	—	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Už je ta lavečka napoly zlomená	—	Ulina Chytilová, 65	MP, TO	—
V čírem poli hruška stojí	áno	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Vím ja jeden hájíček // var. b	áno	Beta Studeničová, 32	MČ, MP, TP, TO	—
V ňedzelu mjeuo dzífča veseuú	—	Helena Čermáková, 46	MP, TP, TO	—
V tem Prešpurku prostred rynku	—	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—

Incipit piesne	Piesňový repertoár Evy Studeničovej	Spevák, vek	Prameň 1: SNM Typ záznamu	Prameň 2: SNK-LA Typ záznamu / signatúra
Vandrovau šuhajek z Vídňa ven	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Vídeň miuý, Vídeň	áno	Helena Vávrová, 70	MČ iba s 1. strofou	—
Vlk sa ženit chceje	—	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Vyskočiuo suníčko	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TP, TO	—
Za našim humnem úka zelená	—	Helena Čermáková, 46	MČ iba s 1. strofou	—
Za našima humny rozmarín zelený	—	Maryna Benkovičová, 81	MP, TO	—
Zakázali na vojnu sedláčkovi	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TP, TO	—
Zaspievau/Zaspievaj, suávičku, rozveseluj pole	áno	Maryna Benkovičová, 81	—	MP / 1467
Závodský farár miloscivý	—	Helena Vávrová, 70	MP, TO	—
Zesekeu som kríček	—	Helena Čermáková, 46	MČ, MP, TO	—
Zore moje, zore	—	Michal Švec, 37	MČ (2x), MP	—

Skratky v tabuľke:

SNM Pozostalosť K. Plicku, Slovenské národné múzeum v Martine
SNK-LA Slovenská národná knižnica – Literárny archív v Martine
TP textový prvopis
MP melodický prvopis
MČ melodický čistopis
TO textový odpis piesne na stroji

Obrazová príloha

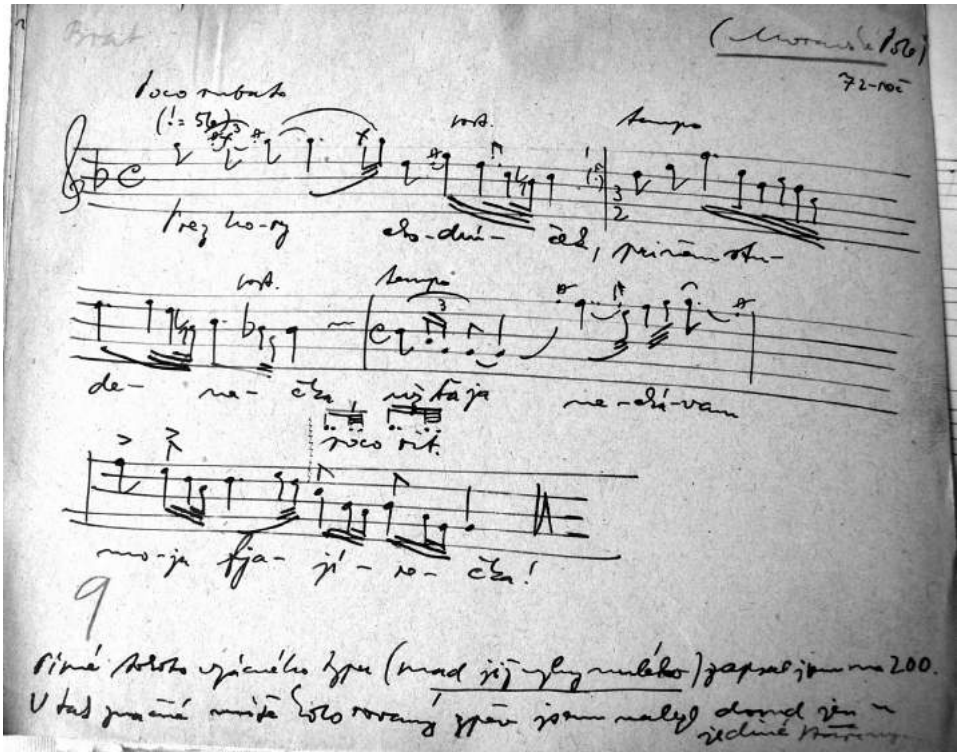

Obr. č. 1: Melodický prvopis piesne *Prez hory chodníček* s Plickovou poznámkou o počte piesní od Evy Studeničovej z Moravského Sv. Jána (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM v Martine)

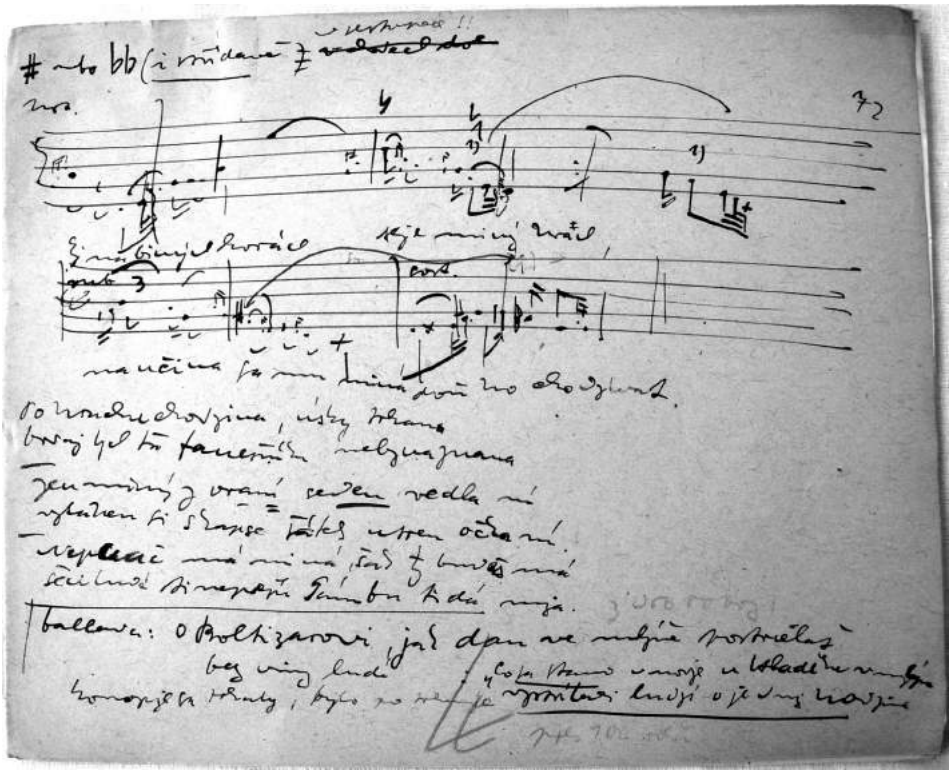

Obr. č. 2: Melodický prvopis piesne *Ej, na biuých horách* s úplným textom piesne (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM v Martine)

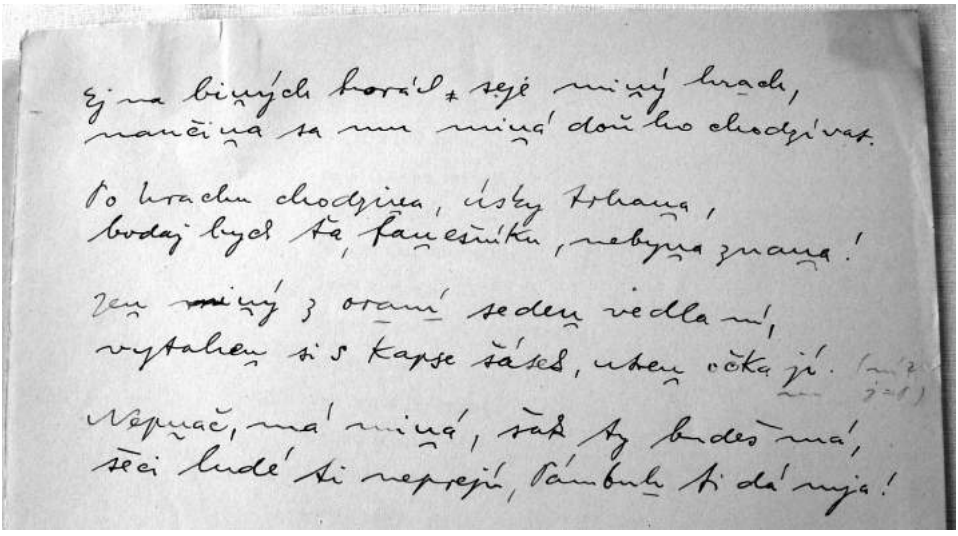

Ej na biuých horách, sejé miuý hrach,
mančiua sa mu miua dauho chodzívat.

Po hrachu chodzíua, úsky trhaua,
bodaj bych ťa, fanešníku, nebyua znaua!

Jeu ~~miuý~~ z oraní sedeu vedla mí,
vytaheu si s kapse šátek, utreu očka jí.

Nepuač, má miua, šak ty budeš maá,
šeci ludé ti nepreji, Pámbuh ti dá mja!

Obr. č. 3: Samostatný textový prvopis piesne *Ej, na biuých horách,* zapísaný Plickom (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM v Martine)

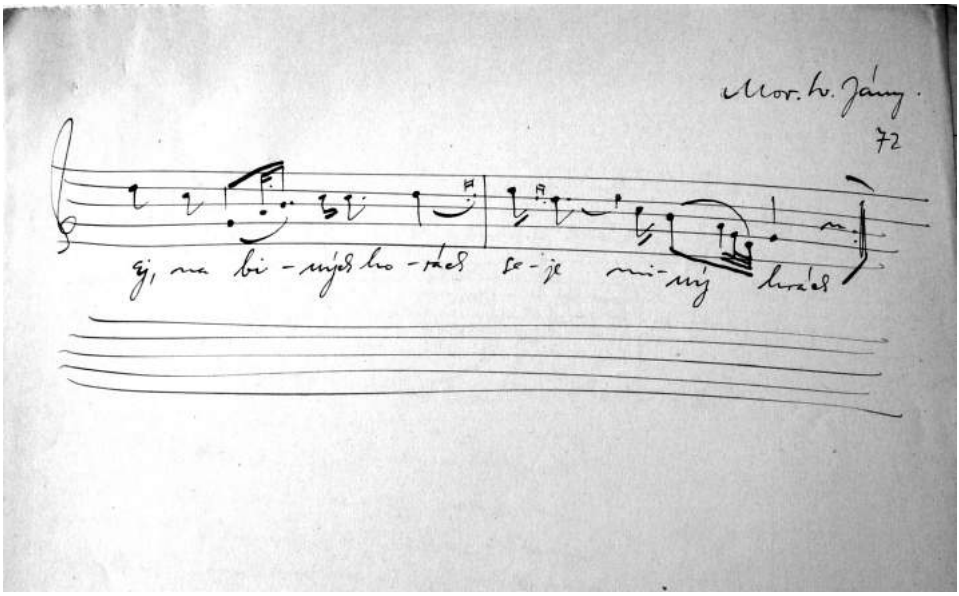

Obr. č. 4: Melodický čistopis piesne *Ej, na biuých horách* (prvá časť), zapísaný Plickom (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM v Martine)

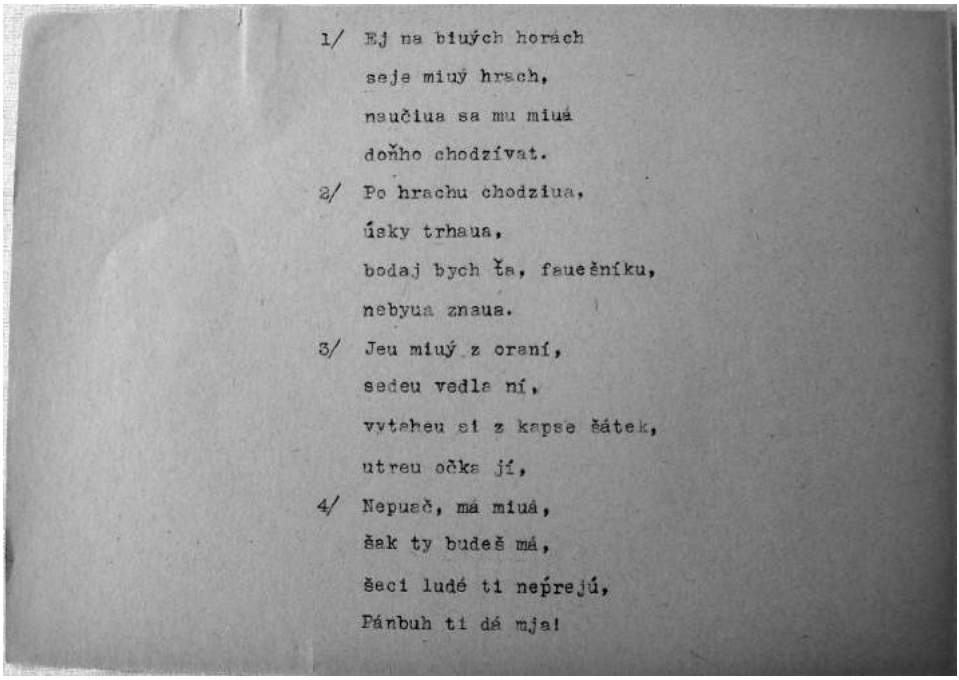

1/ Ej na biuých horách
seje miuý hrach,
naučiua sa mu miuá
doňho chodzívat.

2/ Po hrachu chodziua,
úsky trhaua,
bodaj bych ťa, fauečníku,
nebyua znaua.

3/ Jeu miuý z oraní,
sedeu vedla ní,
vytaheu si z kapse šátek,
utreu očka jí,

4/ Nepuač, má miuá,
šak ty budeš má,
šeci ludé ti neprejú,
Pánbuh ti dá mja!

Obr. č. 5: Textový odpis piesne *Ej, na biuých horách,* zapísaný Plickom (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM v Martine)

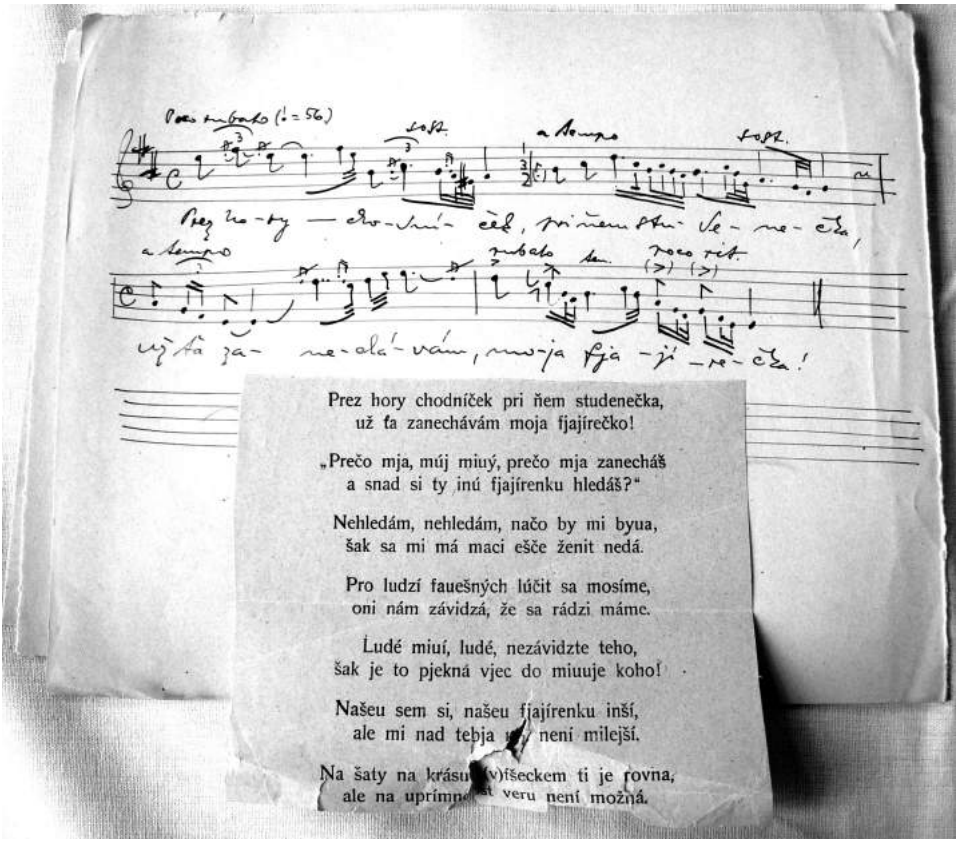

Obr. č. 6: Melodický čistopis piesne *Prez hory chodníček* (KP č. 9), kombinovaný s autorizovanou tlačou (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM v Martine)

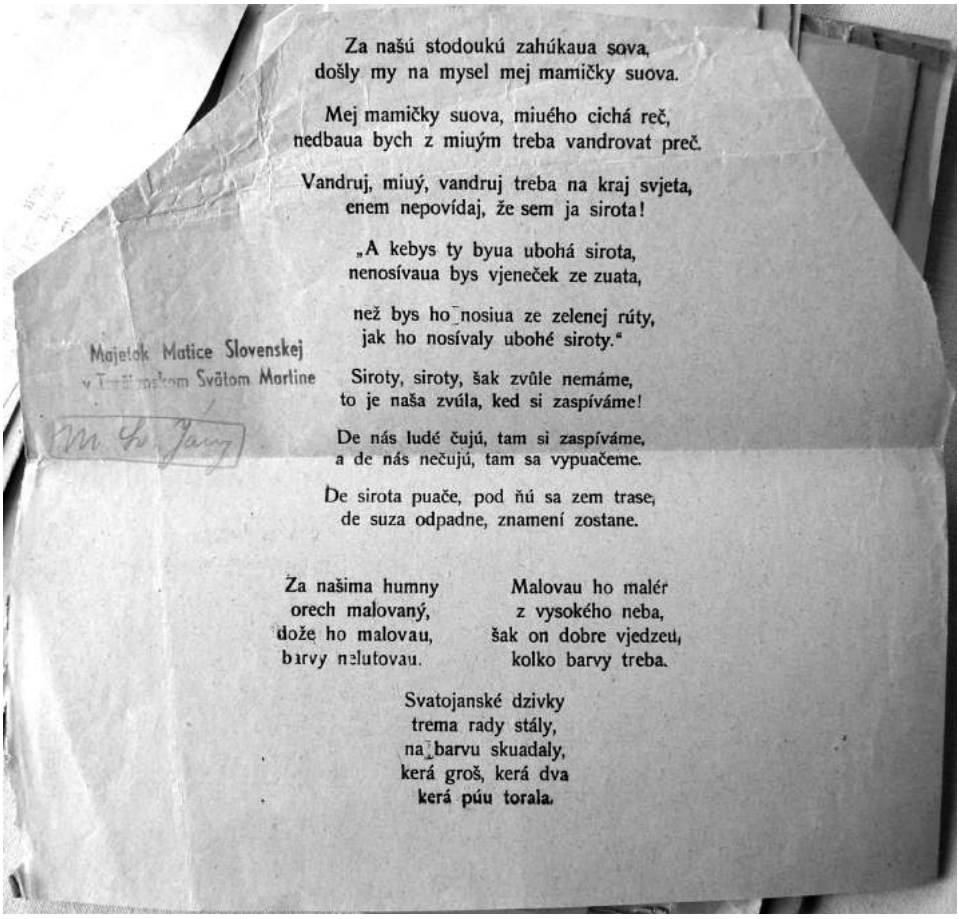

Za našú stodoukú zahúkaua sova,
došly my na mysel mej mamičky suova.

Mej mamičky suova, miuého cichá reč,
nedbaua bych z miuým treba vandrovat preč.

Vandruj, miuý, vandruj treba na kraj svjeta,
enem nepovídaj, že sem ja sirota!

„A kebys ty byua ubohá sirota,
nenosívaua bys vjeneček ze zuata,

než bys ho nosiua ze zelenej rúty,
jak ho nosívaly ubohé siroty."

Siroty, siroty, šak zvůle nemáme,
to je naša zvúla, ked si zaspíváme!

De nás ludé čujú, tam si zaspíváme,
a de nás nečujú, tam sa vypuačeme.

De sirota puače, pod ňú sa zem trase,
de suza odpadne, znamení zostane.

Za našima humny
orech malovaný,
dože ho malovau,
barvy nelutovau.

Malovau ho malér
z vysokého neba,
šak on dobre vjedzeu,
kolko barvy treba.

Svatojanské dzivky
trema rady stály,
na barvu skuadaly,
kerá groš, kerá dva
kerá púu torala.

Majetok Matice Slovenskej
v Tretí mestom Svätom Martine

Obr. č. 7: Ukážka z autorizovaných tlačí (obťahov) z Plickovej pozostalosti (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM v Martine)

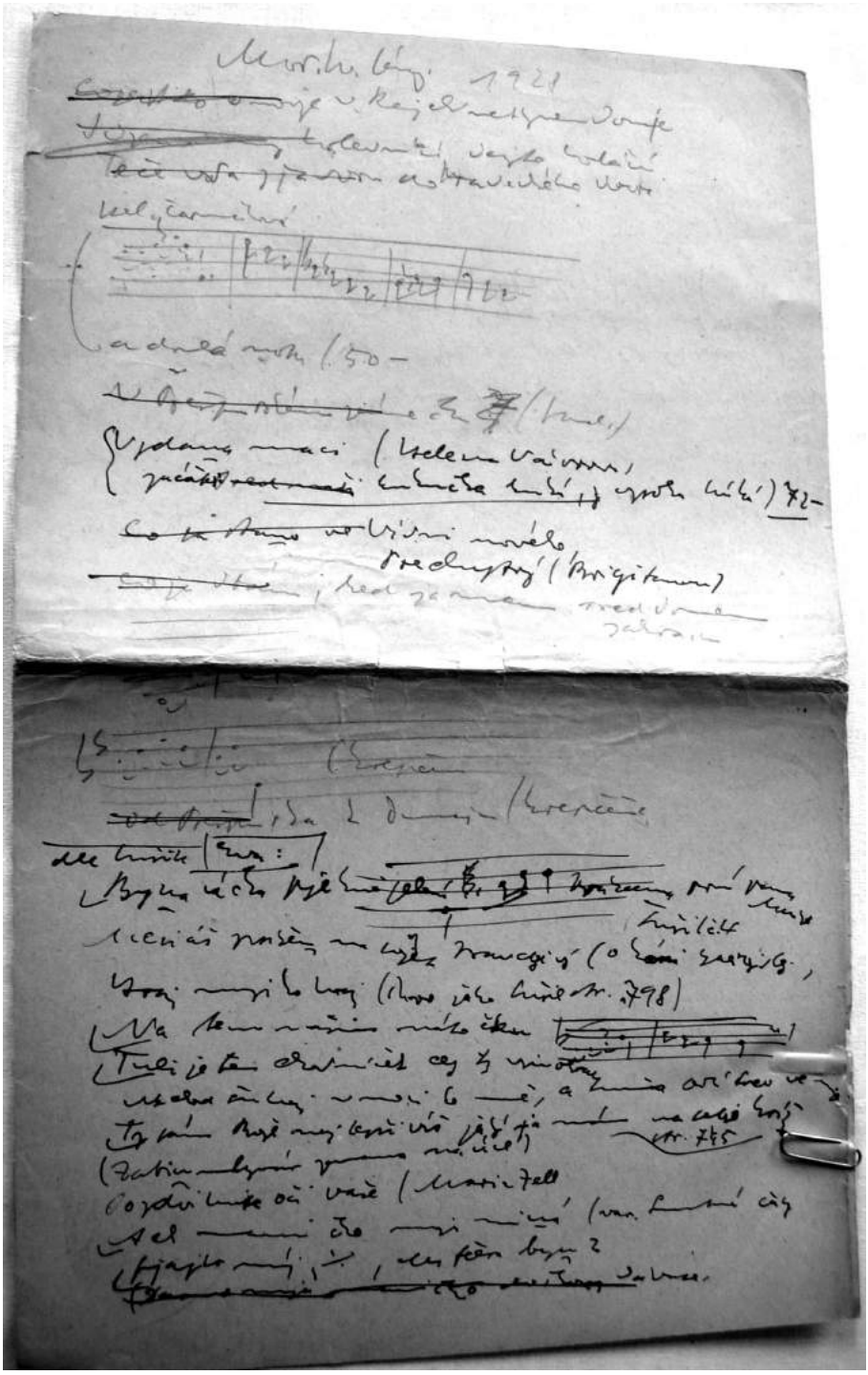

Obr. č. 8: Časť Plickovho dokumentu so zoznamom piesní od Evy Studeničovej (Pozostalosť K. Plicku, škatuľa č. 7, SNM v Martine)

Summary

Reconstruction of Eva Studeničová's Song Repertoire, from Records by Karol Plicka

The collector Karol Plicka (1894 – 1987) conducted fieldwork with the singer Eva Studeničová from Moravský Sv. Ján, a unique event in his practice as a collector. He points to the importance of capturing to the greatest possible extent the specific performance of folk songs as rendered by an exceptional individual singer. Although he recorded many more songs from this singer, he published only a small fraction of her repertoire. The objective of the study is a reconstruction of the singer's song repertoire, which was recorded during field work in the mid-1920s. Based on manuscript sources deposited in two institutions (Slovak National Library – Literary Archive, Slovak National Museum in Martin) the complete range of the repertoire was identified and compared with the published records. At the same time we also noted the collector's purpose of acquiring and comparing variants of songs as rendered by singers of a number of generations from this village.

In summary, one can say that the song repertoire which Plicka recorded with Eva Studeničová contained 209 songs. Plicka recorded 88 songs from a further 12 singers from the same village, which together with Eva Studeničová's repertoire represents a corpus totalling 297 songs from Moravský Sv. Ján. From this corpus Plicka made available, in total, 59 selected song records in the printed form of a song collection (*Eva Studeničová spieva* [Eva Studeničová Sings], [1]1928, [2]1984; *Slovenský spevník I* [Slovak Songbook I], 1961). Those are songs which he recorded not only from Eva Studeničová but also from other male and female singers from this village.

Eva Studeničová was one of those exceptional singers who were orientated towards tradition not to conserve it but to develop it creatively. Karol Plicka was the first in the history of Slovak ethnomusicology who pointed out how essential it was to focus on the exceptional individual singers and devote particular attention to them. He was the first collector in Slovakia who published an anthology of songs with a selection from the repertoire of one such exceptional individual singer.